

לוקזטי הלכות

עם ציונים והערות

הל' תפלה

הלכה ב-ד

לפר' דברים תשפ"ז

יו"ל ע"י

מכון תפארת התהלה

כל הזכויות שמורות
לתגובות והערות
025080b@gmail.com

מפתח ענינים

הלכות תפלה

הלכה ג

התורה הנעלמת בכל דבר שבעולם.....א.

- עיקר החיות מהתורה, וכשבטלים מומנה - נמשכת החיות ע"י הצדיק מהתורה שנעלמת בכל דבר
- קדושת א"י - ע"י ה' מאמרות • משה ביקש להכנס לא"י ע"י מתנת חנם

התורה הנעלמת נמשכת על ידי התפלה.....ג.

- התפלה בחי' מתנת חנם • עיקר התפלה בא"י בחי' מתנת חנם • כיצד יקבל זמן לתפלה שהיא רק חיי שעה • בזמן תפלה מקבלים חיות מהתורה הנעלמת • ע"י תפלה זוכים לסתרי תורה בחי' התורה הנעלמת • תפלה היא עבודה שבלב בחי' התורה הנעלמת • הצדיק זוכה לתפלה בחי' א"י - קדושת הברית, וע"י התפילה מחיים כל הזמנים שבטלים מתורה • הדרך לא"י והתפלה תלויים בקדושת הברית • ע"י התפלה יכולים תמיד לקבל חיות מהתורה הנעלמת • התורה הנעלמת היתה גלויה אצל רשב"י וחבריו והם לא היו צריכים להתפלל

הברכה נמשכת ע"י התורה הנעלמת.....ז.

- חסידים הראשונים - שהמשיכו חסד חנם בתפלתם • 'תורתן משתמרת' - ע"י שדבקים בתורה הנעלמת • ומלאכתן מתברכת - ע"י שגילו החיות אלוקות שבכל דבר • לכהנים יש כח לגלות את החסד הנעלם בכל דבר ולהמשיך הברכה • 'אמור להם' בחי' י' מאמרות • הברכה היא ע"י שמדבקים כל דבר להשי"ת • ברכת כהנים בנש"כ, כנגד כ"ח פרקין - י' מאמרות • נש"כ דווקא בתפלה שהיא מסוגלת בנש"כ - כ"ח פרקין - י' מאמרות • התפלה תלויה באבות בחי' החסד חנם - התורה הנעלמת • עיקר התפלה מאברהם - חסד חנם

המזון דקד' נמשך ע"י התורה הנעלמת.....י.

- האכילה נמשכת מא"י ע"י חסד חנם • צריך לאכול בדרך ארץ שמשם האכילה • צריך ליתן מלחמו לדל בחי' חסד חנם • נט"י לסעודה כדי לגלות הארת כ"ח פרקין - י' מאמרות • ע"י התפילה נמשך המזון דקד' מהתורה הנעלמת - א"י - חסד חנם, והאוכל קודם התפלה ממשך חיותו מבחי' גבורות

הלכה ד

י' כיתות - כנגד הי' בחינות שבשבירת כלים..... יב

• תפלה בי' בחי' המלך עם אנשיו • סוד המעשה במיתת המלכים ותיקון • א"א להשיג את גוף המעשה רק ברמז בעלמא • י' בחי' במעשה כנגד י' ספירות שהיתה בהם שבירה לפי בחינתם • ע"י השבירה נמשכים כל התאוות והמדות רעות שמשם נמשכים כל הטעויות והמבוכות • כל כת נתעה מדעה לדעה ומסברא לסברא עד שהגיעו לידי טעותם • כל הכתות נמשכות משבירת הכלים שהפכו לדעות זרות כפי המדה שנשברה • כבוד דקד' - שורש הבריאה • הרוח סערה - שבירת הכלים • עיקר התכלית - כבוד השי"ת ותורתו וצדיקיו, ובנפילת הניצוצות - טעו שהעיקר כבוד עצמו • כת הרציחה היו להם סברות והוכחות ע"ז • טעות כת הרציחה נמשך מגבורה ונקמה דקד' • כת היפ"ת נמשך טעותם ממצות פו"ר • יש צדיקים ששברו תאות אכילה ואינם יכולים לאכול רק מעט בבחי' מזון המלאכים • ע"י ריבוי התבודדות זוכים לאכול בבחי' לחם הפנים • ע"י שלימות לשה"ק זוכים שכל תענוגיו רק מפנימיות המאכל עד שיש צדיקים שמאכלם אינו מזה העולם • ע"י קדושת האכילה של הצדיקים הגדולים נמשך הטעות בצבועים שאוכלים מעט • המחקרים והאפיקורסים בחרו בדרכי המליצה • המליצה יש לה כח לעורר האדם, ולעורר רחמים וישועה • כח המליצה לעורר ולשבר את לב האדם • המליצה נצרכת מאוד להתבודדות בטענות ופיוסים • צריכים כל מיני דיבורים שבעולם בשביל ההתבודדות, מבחי' המליצה שמשם נוסד התהלים שיש לו כח לעורר רחמים • נפילת המליצה משרשה להמשיך על ידה את ישראל לדרכי המחקרים ר"ל • אין שיגעון יותר מלבלות הימים על מליצה שעוקרת את האדם • בתחלה הם אומרים ללמוד מקרא בדקדוק הלשון, וכוונתם לכפור בתושבע"פ ובתושב"כ • הם מכריחים עצמם לפרש המקרא בלי דרשות רז"ל - כאילו אין בה שום פנימיות • א"א לפרש את התורה"ק ע"פ דרכי המליצה • בכל הסיפורים שבתורה יש רזין דרזין עלאין • א"צ ללמוד מקרא עם ביאוריהם הרעים, רק עם פירש"י • עיקר מעלת המליצה להתקרב על ידה להשי"ת בתפלה ולעורר לב ישראל לעבודתו ית' • מי שלא זכה למליצה - אינו מעבך, והמכוין לבו לאמת - נפתח לבו ממילא בדבורים וטענות נכונות • המרגילים בדרכי המליצה - נאמר עליהם 'ומליצין פשעו בי' • ע"י תאוותיהם נפלו מהמליצה דקד' - לומר שעיקר התכלית היא המליצה • שמחה דקד' - עיקר שלימות העבודה • מי שהוא בכלל האמונה הק' ראוי שישמח תמיד כ"א כפי מה דמשער בליביה • השמחה של הוללות משתלשלת מנפילת השמחה דקד' • כל הבריאה היתה בחכמה והיא חיות הכל • עיקר החכמה שיבין שהחכמה רחוקה ממנו, והעיקר לעבוד אותו ית', ועי"ז יזכה לדעת אותו ית' • עיקר החכמה האמיתית להבין שהעיקר לעבוד אותו ית', ועי"ז יזכה לדעת אותו ית' • מי שחכמתו מרובה ממעשיו וק"ו הכופרים - אין שטות ושגעון יותר מזה • שלמה המע"ה אמר 'כי בער אנכי' • עיקר החכמה - יראת ה', ועי"ז זוכה להשיג אותו ית' • מנפילת החכמה דקד' - אמרו שהחכמות חיצוניות הם התכלית, ועוקרים עצמם מעוה"ב וללא חיות גם בעוה"ז • כת האכילה טעותם מנפילת האכילה דקד' • 'אלוקי, תן לי בטן לאכול' • המדינה של עשירות שנפלו לתאות ממון - עד שנפלו לע"ז • אי אפשר לצאת מתאות ממון, מחמת שהממון מוכרח - היפך האמת שהפרנסה רק מהשי"ת

ע"י התפילה מתקנים את כל הי' כיתות - י' בחינות של שבירת כלים..... כז

• תיקון כל המדות ע"י התפלה • בתפלה בי' נמשך הארה מ"י אנשי המלך - עולם התיקון - לתקן כל העולמות והמדות • כ"א מאנשי המלך יש לו כח לתקן מדה מיוחדת • עיקר התיקון ע"י הבעל תפלה שעל ידו נתקבצו המלך ואנשיו, ותיקן את כל הכתות • התיקון בתפלה בי' שכנגד המלך ואנשיו • עיקר התקון ע"י הבעל תפלה בחי' הש"צ • כל הכתות הם בחי' המדות הנפולים שבכ"א ובכל זמן • יש שמתגבר בהם מדת הרציחה וביטור ע"י המחלוקת • גם באדם אחד יש מכל הכיתות, אלא שאצל כ"א מתגבר ביותר מדה אחרת • הרוצה לחשוב מהתכלית הנצחי - שיהיה מהכת הק' של הבע"ת, שעל ידה מתקן הכל

עיקר התפלה לתקן הכת של תאות ממון.....ל

• עיקר התפילה שהיא אמונה - לתקן תאוות ממון הגרועה ביותר בחי' ע"ז • הצדקה קודם התפילה - לשבירת תאוות ממון • הקרבנות הם בחי' המאכלים שעל ידם יוצאים מתאוות ממון • ע"י קרבן התמיד נכנע ע"ז - תאוות ממון • בקרבנות נאמר 'צו' לזירוז, שיש שם חסרון כיס - שע"ז משברים תאוות ממון, בחי' 'אין צו אלא ע"ז' • קטורת בחי' שמחה - היפך תאוות ממון שהיא עצבות, וזה ע"י הריח הק' שמבטל תאוות ממון • הקטורת מעשרת בעשירות דקד' שע"י שבירת תאוות ממון קרבן פסח היה צלי - להכניע תאות ממון ע"י ריח המאכלים • הפסח היה צלי אש - להכניע תאות ממון - מצרים והכבשים שהם הע"ז שלהם, שהכנעתה רק ע"י כח האש • ב' כבשי התמידים - להכניע הע"ז של ממון ע"י ריח הקרבנות • האבות היו רועי צאן - לברר העשירות מהקל', וע"ז זכו לעשירות דקד' • בכניסתן למצרים אמרו שהם רועי צאן - להכניע תאות ממון • ק"ש דקרבנות - שעל ידם מכניעים הע"ז וזוכים לאמונה • אחר שהכניעו תאוות ממון ע"י הקרבנות - אומרים פסוד"ז להעלות הניצוצות מהם, בחי' מו"מ באמונה

תיקון כל הכתות ע"י בחי' היד.....לו

• על היד שהיה למלך היה משורטט כל הדרכים והנתיבות שבכל העולמות • עיקר תיקון כל הכתות היה ע"י היד שכ"א מאנשי המלך - ע"ז קיבל כוחו ותיקנם • פסוד"ז שנמשכים מכנור דוד - הם בחי' היד • ע"י שמפרסמים בפסוד"ז שהשי"ת ברא את כל הבריאה - מאירים כל הדרכים שיש בכל העולמות • ע"י הדרכים ממקום למקום - נעשה בחי' אחדות של כל המקומות • עיקר הכוונה של הדרכים היא רק בשביל שיכללו בשורש האחדות שהוא השי"ת • בפסוד"ז מגלים שהשי"ת ברא הכל - ובזה מגלים את הדרכים שבבריאה שתכליתם להיכלל בשרשם - תכלית האחדות • ע"י פסוד"ז נתגלה יד ה' ששם כל הדרכים שבעולמות, שזה בחי' חג"ת שהם הידים • ע"י היד בחי' פסוד"ז מתקנים את כל ה' כתות, שכנגדם ה' הללויות • ע"י הפסוד"ז שהם מהרוח צפונת שבכנור של דוד - מתקנים תאוות ממון שבא מצפון • תיקון העשירות ע"י היד • שירת הים ע"י שנתקן העשירות דקד' ונתגלה יד ה' בחי' הגנון • בביהמ"ק מאיר בחי' היד באבן שתיה • האורים ותומים בחי' הלאנד קארט ששם אפשר לידע את כל העצות • הארת היד נמשך מהרוח שבלב שנמשך אל הדופק ומשם אל היד • הרוח הדופק נמשך מהרוח שבכנפי ריאה שהוא חיות הלב שעל ידו הכנעת תאוות ממון • חושן המשפט שעל הלב בחי' היד שנמשך מהרוח שבלב • חושן המשפט בחי' תיקון תאוות ממון במשפט • ביטול תאוות ממון ע"י היד ששם עיקר הפגם • הקרבנות בחי' ביטול תאוות ממון היו בביהמ"ק ששם בחי' היד • בעבודת הקרבנות היו הלויים מנצחים בשיר ע"י הכנעת תאוות ממון • ע"י ברכת כהנים נתגלה הארת היד ונמשך התיקון בבחי' ברכה • כל הברכות ע"י הידים שעל ידם התיקון • ברכת כהנים בשעת התפלה שעל ידה תיקון הכל • 'ברכך ה' בממון דקד', 'וישמרך' - מהמזיקין שבתאוות ממון • אחר התגלות היד בנש"כ - צריך להעלות נפשו לשורשו בנש"א, ולהוריד שפע ב'ובא לציון'

הלכה ג

התורה הנעלמת בכל דבר שבעולם

א ענין תפלה:

על פי מה שאמר רבנו ז"ל (בסימן עח) על פסוק 'ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר' עין שם הענין פלו היטב:

עיקר החיות מהתורה, וכשבטלים ממנה - נמשכת החיות ע"י הצדיק מהתורה שנעלמת בכל דבר

והכלל כי עקר החיות הוא התורה - 'כי הם חיינו וארץ ימינו' וכו' עין שם, אף בודאי אי אפשר להיות עוסק בתורה לבד תמיד בלי הפסק רגע וכו', כי בהכרח לבטל לפעמים קצת בשביל פרנסה וצרכי הגוף וכו', ואם כן במה מחיין עצמן בשעת הפטול - מאחר שבאמת אין שום חיות כי אם התורה לבד. אף בשעת הפטול של תורה מחמת הכרח - אז מחיין עצמן על ידי הצדיק הגדול האמת שהוא גם כן לפעמים איש פשוט בעת שבטל מדברי תורה, והוא מחיה עצמו מהדרך של ארץ ישראל וכו'. כי בעת שבטלין מדברי תורה - אז הצדיק מחיה

עצמו מבחינת ההנהגה שהיה קדם מתן תורה, שאז היה העולם מתקיים בחסדו לבד, בחינת 'עולם חסד יבנה', וזה בחינת אוצר מתנת חנם^א, ואז היה התורה נעלמת בכל דבר שבעולם, בבחינת דרך ארץ שקדם לתורה, כי כל דבר נברא בעשרה מאמרות, ועשרת הדברות נעלמין בעשרה מאמרות, שהם נעלמין ומלבשין בכל דבר שבעולם, וקדם מתן תורה שלא היה עדין התורה בעולם - אז היה העולם מתקיים רק על ידי חסד חנם בחינת מתנת חנם, שזה בחינת התורה הנעלמת - שהיתה נעלמת אז בכל דבר שבעולם שנברא בעשרה מאמרות שבהם נעלמין עשרת הדברות וכו'.

קדושת א"י - ע"י ה' מאמרות

וזה בחינת הדרך לארץ ישראל, כי עקר קדשת ארץ ישראל על ידי העשרה מאמרות בחינת 'כח מעשיו הגיד לעמו וכו'', כמו שפרש רש"י על פסוק 'בראשית ברא' - לא היה צריך להתחיל את התורה^ב וכו'.

התורה, שהיה מתקיים העולם בחסד חנם לבד. **ב.** כמו שפירש רש"י בפסוק בראשית וכו' שבשביל זה פתח בבראשית שלא יאמרו גזלנים אתם וכו', על כן פתח בבראשית, כי הוא יתברך ברא הכל, וברצונו נתנה להם וברצונו [נטלה מהם] וכו', נמצא, שעיקר כח ארץ ישראל הוא מבחינת עשרה מאמרות שבהם נברא העולם, שהם בחינת כח מעשיו, שעל ידי זה היו ישראל יכולים לילך ולכבוש ארץ ישראל.

א. כי יש אוצר של מתנת חנם, שמי שאין לו שום זכות כלל מקבל משם (שמו"ר פר' מה), ובוודאי אין זה האוצר מוכן בשביל רשעים, כי אם כן - הרשע הוא גדול מן הצדיק, כי הרשע בוודאי אין לו שום זכות כלל, וכי יזכה בשביל זה לקבל מאוצר מתנת חנם. אך באמת, הרשע בוודאי אינו מקבל משם, רק זה האוצר מתנת חנם הוא בשביל הצדיק לבד, היינו, בשעה שהצדיק הוא איש פשוט כנ"ל, אזי הוא מקבל מזה האוצר מתנת חנם, שזהו בחינת קודם קבלת

משה ביקש להכנס לא"י ע"י מתנת חנם
על כן בקש משה לפגס לארץ ישראל על ידי בחינת מתנת חנם, שהוא בחינת

עשרה מאמרות שבהם נעלם התורה, שעל ידי זה היה מתקיים העולם קדם מתן תורה וכו', וזהו 'ואתחנן' וכו' וכו', עין שם כל זה היטב היטב:

מהדברים שהתבארו עד כה:

- א. עיקר החיות היא מהתורה, וכל אדם בשעה שהוא בטל מהתורה - הוא מקבל חיות מהתורה הנעלמת, על ידי הצדיק הגדול שהוא לפעמים בבחינת איש פשוט, והוא מחיה את עצמו מהדרך של ארץ ישראל, שהיא בבחינת ההנהגה שקודם מתן תורה, שהעולם היה מתקיים בחסדו ית' בלבד, והתורה היתה נעלמת בכל דבר שבבריאה, ועל ידי זה נמשכת החיות לכל אחד בשעה שהוא בטל מהתורה.
- ב. קדושת ארץ ישראל היא על ידי כח העשרה מאמרות.
- ג. משה רבינו ע"ה ביקש להכניס לארץ ישראל על ידי בחינת החסד חנם שהוא בחינת העשרה מאמרות שבהם נברא העולם.

- א. נמצא שעשרה מאמרות שהם מלובשין בדרך ארץ, היינו ביישוב העולם, כי בהם נברא העולם - הם דרך לארץ ישראל. כי על ידי בחינת העשרה מאמרות יכולין לכבוש ארץ ישראל כנ"ל.
 - וזהו בחינת דרך ארץ, היינו שהוא דרך ונתיב לארץ, היינו לארץ ישראל, כי דרך ארץ, שהוא יישוב העולם שנברא בעשרה מאמרות, זה זה בעצמו הוא דרך ונתיב לארץ ישראל כנ"ל. וזהו 'דרך ארץ', היינו דרך לארץ ישראל כנ"ל. ובהם הדרך ארץ, היינו הדרך של ארץ ישראל, שהוא בחינת עשרה מאמרות שבהם נברא העולם, ששם נעלמת התורה, שבזה היה העולם מתקיים בחסדו כ"ו דורות שקודם מתן תורה, בזה בעצמו - הצדיק מחיה עצמו בעת פשיטתו שאינו עוסק בתורה, כי אז הוא מחיה עצמו בבחינת התורה שנעלמת בתוך העולם, בכל הדיבורים ובכל העובדות שנבראו בעשרה מאמרות, ששם נעלמת התורה כנ"ל.
 - ד. ועל כן משה רבינו ע"ה, כשביקש לבא לא"י - ביקש מתנת חנם, כמו שכתוב (דברים א) 'ואתחנן
- אל ה', בחינת מתנת חנם. וזהו 'בעת ההיא לאמר', היינו שתפילתו היה עם כח בחינת 'בעת ההיא לאמר', היינו בכח אותו העת שהיה העולם מתקיים ע"י העשרה מאמרות, שהוא קודם מתן תורה. שאז היה העולם מתקיים ע"י העשרה מאמרות שבהם היתה התורה נעלמת, ואז היה קיום העולם על ידי מתנת חנם כנ"ל, ובכח הזה של קיום העולם קודם מתן תורה, היינו בחינת מתנת חנם, בחינת עשרה מאמרות הנ"ל, בכח הזה זוכין לבא ולכבוש ארץ ישראל כנ"ל, ועל כן ביקש משה לבא לארץ ישראל על ידי בחינה זו, וזהו 'ואתחנן אל ה', היינו מתנת חנם. 'בעת ההיא לאמר', היינו עם כח בחינת 'עת ההיא' שהיה העולם מתקיים על ידי המאמרות לבד, שאז היה העולם מתקיים על ידי בחינת מתנת חנם כנ"ל, אשר על ידי זה יכולין לבא לארץ ישראל כנ"ל, ועלכן ביקש משה לבא לארץ ישראל על ידי בחינה זו כנ"ל, וזה בחינת 'בעת ההיא', 'ההיא' זה בחי' סתום ונעלם, כי באותה העת קודם מתן תורה, היתה התורה נעלמת ונסתרת בתוך העשרה מאמרות וכו' כנ"ל.

התורה הנעלמת נמשכת על ידי התפלה

התפלה בחי' מתנת חנם

ב וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה, כִּי עֶקֶר הַתְּפִלָּה הוּא רַק מִתְּנַת חֲנָם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (אבות פ"ב) 'אֵל תַּעֲשֶׂה תְּפִלָּתְךָ קִבְעָה אֶלָּא רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים' ה' וכו', וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל 'צְדִיקִים - אֵף עַל פִּי שֵׁשׁ בֵּינֵם תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֵין מִבְּקָשִׁין אֶלָּא מִתְּנַת חֲנָם', כִּי עֶקֶר הַתְּפִלָּה הוּא רַק מִתְּנַת חֲנָם.

עיקר התפלה בא"י בחי' מתנת חנם

וְעַל כֵּן עֶקֶר הַתְּפִלָּה הִיא רַק בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מלכים א' ח) 'וְהִתְפַּלְלוּ אֵלַיךְ דְּרֹךְ אֲרָצָם וְכו'', 'דְּרֹךְ אֲרָצָם' דִּיקָא, כִּי עֶקֶר הַתְּפִלָּה הִיא רַק מִתְּנַת חֲנָם, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת 'דְּרֹךְ אֶרֶץ', בְּחִינַת הַדְּרֹךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּנ"ל בְּמֵאמְרֵי הַנ"ל.

כיצד יקבל זמן לתפלה שהיא רק חיי שעה

כִּי הַתְּפִלָּה נִקְרָאת 'חַיֵּי שָׁעָה' כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שבת י') 'רַבָּא חֲזִיא לְרַב הַמְנוּנָא דִקָּא מֵאֲרִיף בְּצִלוֹתָא, אָמַר - מְנִיחִין חַיֵּי עוֹלָם וְעוֹסְקִין בְּחַיֵּי שָׁעָה, וְהוּא סָבַר זְמַן תּוֹרָה לַחֲדוּד וְזְמַן תְּפִלָּה לַחֲדוּד, וְלִכְאוּרָה

קֶשֶׁה מֵאַחַר שֶׁהַתְּפִלָּה נִקְרָאת חַיֵּי שָׁעָה לְדַבְרֵי רַבָּא - מֵהַ תְּרֻצָּה הִגְמָרָא 'וְהוּא סָבַר זְמַן תּוֹרָה לַחֲדוּד וְזְמַן תְּפִלָּה לַחֲדוּד', מְהִיכֵן יִקְבֹּל זְמַן תְּפִלָּה, הֲלֹא עַל עֶסֶק הַתּוֹרָה אֵין שׁוּם זְמַן קְבוּעַ כָּלָל, רַק כָּל הַיּוֹם כָּלוּ וְכָל הַלַּיְלָה אָנוּ מְחַיִּבִים לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה תָּמִיד - כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֲדָרָךְ יְמֵינוּ וְכו', כְּנ"ל, וּמִהִיכֵן יִקְבֹּל זְמַן לַחַיֵּי שָׁעָה.

בזמן תפלה מקבלים חיות מהתורה הנעלמת

אָךְ בְּאֵמַת מֵאַחַר שֶׁהַתְּפִלָּה הִיא רַק מִתְּנַת חֲנָם כְּנ"ל, שֶׁזֶּה בְּחִינַת הַדְּרֹךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁם עֶקֶר הַתְּפִלָּה כְּנ"ל - נִמְצָא שֶׁבִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה הוּא דְּבוּק בְּהַתּוֹרָה הַגְּנוּזָה וְהַנְּעֻלָּמָת, שֶׁהִיא בְּחִינַת חֶסֶד חֲנָם - מִתְּנַת חֲנָם שֶׁהִיא מְקִיָּם הָעוֹלָם קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה, וְעַל כֵּן גַּם בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה הוּא דְּבוּק בְּהַתּוֹרָה מִמַּשׁ דִּהְיִינוּ בְּהַתּוֹרָה הַנְּעֻלָּמָת, וְעַל כֵּן מִתְרַץ הֵיטֵב קִשְׁיַת רַבָּא - 'מְנִיחִין חַיֵּי עוֹלָם וְעוֹסְקִים בְּחַיֵּי שָׁעָה', כִּי 'זְמַן תּוֹרָה לַחֲדוּד וְזְמַן תְּפִלָּה לַחֲדוּד', כִּי בְּזְמַן תְּפִלָּה מְקַבְּלִין חַיּוֹת עַל יְדֵי הַתּוֹרָה הַנְּעֻלָּמָת שֶׁהִיא בְּחִינַת מִתְּנַת חֲנָם בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, נִמְצָא

וְזֶה 'אֵל תַּעֲשֶׂה תְּפִלָּתְךָ קִבְעָה', מַלְשׁוֹן גְּזֵלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (משלי כב, כג) 'קִבְעָה אֶת קִבְעֵיהֶם נֶפֶשׁ'. הֵינוּ, שְׁכָל מֵה שֶׁהוּא מִבְּקָשׁ, הֵן פְּרִנְסָה אוּ בְנִים אוּ שָׂאֵר צָרִכִּים - אֲסוּר לַהֲתַעֲקֹשׁ וּלְעֻמּוֹד עֲצָמוֹ בַּתְּפִלָּה, שְׂדוּקָא יַעֲשֶׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת תְּפִלָּתוֹ, כִּי זֶה הוּא תְּפִלַּת קִבְעָה, שְׁלֹקָה הַדְּבַר בַּחֲזָקָה, בַּגְּזֵלָה, רַק יִתְפַּלֵּל רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים כְּנ"ל.

1. הובא ברש"י על פסוק ואתחנן הנ"ל.

ה. עֵיין לִיקוּמ"מ ס' קצו: 'וּכְשֶׁאֲתָה מִתְּפִלָּל, אֵל תַּעֲשֶׂה תְּפִלָּתְךָ קִבְעָה, אֵלָּא רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים' וְכו'. כִּי אֲסוּר לְאָדָם לְעֻמּוֹד עֲצָמוֹ עַל שׁוּם דְּבַר, הֵינּוּ שֶׁאֲסוּר לַהֲתַעֲקֹשׁ בַּתְּפִלָּה שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲשֶׂה לוֹ דוּקָא אֶת בִּקְשָׁתוֹ, כִּי זֶה הוּא כְּמוֹ לֹקַח דְּבַר בַּחֲזָקָה, בַּגְּזֵלָה, רַק צָרִיךְ לַהֲתַפַּלֵּל וּלְהַתְחַנֵּן לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, אִם יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ - יִתֵּן, וְאִם לֹא - לֹא, כְּמוֹבָא בַּמָּקוֹם אַחֵר.

שדבקים גם בשעת התפלה בהתורה, הינו בתורה הנעלמת כנ"ל [א].

ע"י תפלה זוכים לסתרי תורה בחי' התורה הנעלמת

וזה שאמר רבנו ז"ל במקום אחר (בסימן טו) שעל ידי התפלה זוכין לסתרי תורה, כי על ידי התפלה שהיא בחינת מתנת חנם - על ידי דבקים בבחינת התורה הנעלמת שהיא בחינת סתרי תורה.

תפלה היא עבודה שבלב בחי' התורה הנעלמת

ועל פן נקראת התפלה עבודה שבלב, שזה בחינת העלמה בחינת התורה הנעלמת שהיא בחינת מחשבה שבלב, כי בהלב נעלמין כל הדברים בחינת 'תעלומות לב' (תהלים מד).

הצדיק זוכה לתפלה בחי' א"י - קדושת הברית, וע"י התפילה מחיים כל הזמנים שבטלים מתורה

ועל פן התפלה היא בחינה גבוהה מאד מאד וצריכין דיקא להתפלל בכל יום ולהרבות בתפלה ותחנונים, כי על ידי התפלה על ידי בחינת מתנת חנם בחינת התורה הנעלמת בחינת חסד חנם שהיה מקיים העולם קדם מתן תורה - על ידי זה יכולין להחיות כל הזמנים והעתים שהאדם בטל מדברי תורה מחמת הכרח צרכי פרנסה וכיוצא, כי כל העתים שאדם בטל מתורה מחמת ההכרח - מקבלין חיות מבחינת חסד

חנם הנ"ל על ידי התפלה שהיא בחינת חיי שעה שהיא בחינת מתנת חנם כנ"ל, שעל ידי זה מקבלים חיות משם ומחייין כל הזמנים והעתים שבוטלין מדברי תורה, בבחינת הנאמר במאמר הנ"ל שהצדיק על ידי שדבוק בשעת בטולו מדברי תורה בהתורה הנעלמת - על ידי זה מחיה כל האנשים הפשוטים וכו' ע"ן שם, כי התפלה היא ממש בחינה זו כנ"ל, כי לעקר התפלה זוכין רק הצדיקים, ועל פן כל אדם צריך להתפלל רק בהתקשרות לצדיקי הדור כמובא בדברי רבנו ז"ל (בסימן ב. ט), כי עקר התפלה היא בבחינת ארץ ישראל, בבחינת מתנת חנם כנ"ל, וכתוב (תהלים לו) 'צדיקים ירשו ארץ' - כי לארץ ישראל זוכין הצדיקים, וכמו שכתוב (ישעיהו ט) 'ועמך ישראל כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ' וכו', כי כל אחד לפי בחינת קדשתו בקדשת הברית, שזה עקר בחינת צדיק פידוע, וכפי מה שזוכה להתקשר ולהפיל בצדיק הדור האמתי - כמו כן זוכה לירשת ארץ ישראל, בבחינת 'לעולם ירשו ארץ' וכו', וכמו כן זוכה לתפלה, כי עקר התפלה היא בבחינת ארץ ישראל כנ"ל, וכמובא בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים (ס"י מד) שבמקום שמתפללין - נעשה האויר בבחינת ארץ ישראל, כי התפלה היא בחינת מתנת חנם, שעל ידי זה נעשה עקר קדשת ארץ ישראל כנ"ל, כמבאר במאמר הנ"ל שבכל מקום שאנשים כשרים באים לשם - יכולין

הארות

[א] ולכן התפלה נקראת 'חיי שעה', כי בשעת התפלה דבקים בתורה שנעלמת בתוך כל העסקים הגשמיים שהם חיי שעה וכמבואר לקמן (בד"ה ועל כן התפלה).

לַעֲשׂוֹת בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי בְּחִינָה זוּ עֵינֵי שָׁם^ז הֵיטֵב וְאֵל.

יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְקַבֵּל חַיִּית תְּמִיד בְּשַׁעַת הַבִּטּוּל מִדְּבָרֵי תוֹרָה.

הַדֶּרֶךְ לֹא^י וְהַתְּפִלָּה תְּלוּיָה בְּקִדּוּשַׁת הַבְּרִית וְזֶה שֶׁרָמַז רַבֵּנוּ ז"ל בְּהֶרָאֵשִׁי פְּרָקִים מִמֶּאֱמָר הַנֶּ"ל שֶׁנִּמְצָאוּ בְּכַתִּיבַת יָדוֹ עַל פְּסוּק 'וְאַתָּחֲנֹן' - וְרָמַז שָׁם עֲנִין שְׁמִירַת הַבְּרִית עֵינֵי שָׁם^ח, כִּי כָל עֲנִין הַמֶּאֱמָר הַנֶּ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדֶּרֶךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דִּהְיִנוּ לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל - זֶה תְּלוּיָה רַק בְּקִדּוּשַׁת הַבְּרִית, בְּבְּחִינַת 'צַדִּיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ' וְכו' פַּנ"ל. גַּם עָקָר הַתְּפִלָּה תְּלוּיָה בְּקִדּוּשַׁת הַבְּרִית כַּמּוֹבָא בְּמָקוֹם אַחֵר (ס' ב. ג. נ. ועוד):

ע"י התפלה יכולים תמיד לקבל חיות מהתורה הנעלמת

ג. נִמְצָא, שֶׁעַל יְדֵי הַתְּפִלָּה מְחִיין עֲצָמוֹ מִהַתוֹרָה הַנֶּעֱלָמָה בְּחִינַת מִתְּנַת חֲנָם, וְעַל

שֶׁלֹא בִיָּאֵר בְּפִירוּשׁ. וְכַפִּי הַמּוֹבֵן מֵאִלּוּ הָרָאשִׁי פְּרָקִים - יֵרָאֵה הַמַּעֲיִין שִׁישׁ בִּזְהָר הַעֲנִין הַנֶּ"ל עוֹד דְּבָרִים רַבִּים כַּהֵמָּה, אֲךָ אֲנַחְנוּ לֹא זָכִינוּ לְשִׁמּוּעַ בְּפִירוּשׁ כִּי אִם עֵינֵי הַנֶּ"ל: וְאַתָּחֲנֹן. מִתְּנַת חֲנָם. חֲנָם, עֲרִיטוֹת. פָּגֶם הַדַּעַת. מִשָּׁה, דַּעַת. פְּרִישׁוֹת. פֶּה עֲמוּד עֲמָדִי. הַבְּרִיאָה, מִתְּנַת חֲנָם. עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. הַבְּרִיאָה קוֹדֶם מִתֵּן תוֹרָה. עַתָּה לַעֲשׂוֹת לָהּ, הֵינִינוּ עֹשִׂית הָעוֹלָם. הַפְּרוֹת תוֹרָתָךְ, בְּטוּלָה שֶׁל תוֹרָה. 'בַּעַת הַהִיא לֹאמַר', בַּעֲשֵׂרָה מֵאֲמֹרוֹת. 'הַהוּא', הַהֶעֱלָמָה. 'כֹּחַ מַעֲשֵׂיו הַגִּיד לַעֲמוֹ'.

ז. ז"ל: וגם כאן בחוץ לארץ, נמצא בחינה זו, כי ישראל עם קדוש באים לפעמים במקומות שהיו רחוקים מאד מאד מקדושת ישראל, כגון במקום שהיה מתחילה של עכו"ם, וגם עכשיו הוא ברשות מי שהוא רחוק מאד מקדושת ישראל, וישראל באים לשם וכו' וכו' המקום, ומקדשין אותו ויהיה מקום ישראלי, שזהו גם כן בחינת ארץ ישראל. ח. ז"ל: (הערתה מכת"י רבינו ז"ל בעצמו, מה שמצאנו אצלו, והם ראשי פרקים מענין הנ"ל, ועוד נוסף דברים בהם, מה

האדרות

לְעִיל שֶׁהַתְּפִלָּה הִיא בְּבְּחִינַת מִתְּנַת חֲנָם]. ג. שֶׁרַק עַל יְדֵי בְּחִינַת צַדִּיק - קִדּוּשַׁת הַבְּרִית - זֻכִּים לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלַתְּפִלָּה. ד. שֶׁבְּמָקוֹם שֶׁמִּתְּפַלְלִין נַעֲשֶׂה הָאוֹיֵר בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶה כַּעֲנֵן הַמְּבֹאֵר כֹּאן בְּתוֹרָה שֶׁבְּכָל מָקוֹם שִׁישְׂרָאֵל בָּאִים לְשֵׁם נַעֲשֶׂה הַמָּקוֹם בְּבְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

[ב] עַד כֹּאן בִּיָּאֵר אֵת קֶשֶׁר הַתְּפִלָּה לַעֲנִין הַמִּשְׁכָּת הַתוֹרָה הַנֶּעֱלָמָה בְּכַמָּה קִשְׁרִים: א. שֶׁרַק הַצַּדִּיקִים זֻכִּים לַעֲיָקֵר הַתְּפִלָּה, שֶׁמּוֹבֵן מִזֶּה שֶׁעֲנִין הַתְּפִלָּה הוּא כַּמּוֹ עֲנִין הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁנִּמְשָׁךְ רַק עַל יְדֵי הַצַּדִּיקִים. ב. שֶׁהַתְּפִלָּה הִיא בְּבְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁנִיָּהם הֵם בְּבְּחִינַת מִתְּנַת חֲנָם [כַּמּוֹ שֶׁבִּיָּאֵר כָּבֵר

אֲצֵלָם לֹא הִיָּתָה הַתּוֹרָה בְּהֶעֱלָם, כִּי הַתּוֹרָה
הִנְעֲלָמָת נִתְּגַלָּה לָהֶם, מֵאַחֵר שֶׁלֹּא הָיוּ
עוֹסְקִין בְּשׁוּם אֲמִנוּת שֶׁשֵּׁם הַתּוֹרָה נֶעְלָמָת,
רַק בְּהַתּוֹרָה לְבַד, וְעַל כֵּן לֹא הָיוּ צָרִיכִין
לְתַפְלָה כְּנ"ל, כִּי לֹא הָיוּ צָרִיכִין לְהַחֲיוֹת
עֲצָמָן עַל יְדֵי בְּחִינַת הַהֶעֱלָמָה, מֵאַחֵר שֶׁלֹּא
הָיוּ בְּטִלִּים מִן הַתּוֹרָה כָּלֵל כְּנ"ל:

יוֹחָאִי וְחִבְרִי שֶׁתּוֹרָתָן אֲמִנוּתָן - שָׁאִין לָהֶם
שׁוּם אֲמִנוּת כִּי אִם הַתּוֹרָה לְבַד, וְאִין צָרִיכִין
לְהַחֲיוֹת עֲצָמָן בְּהַתּוֹרָה הִנְעֲלָמָת בְּכָל מִשָּׁא
וּמִתָּן וּמִיָּי אֲמִנוּת שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אִין לָהֶם
שׁוּם מִשָּׁא וּמִתָּן וְאֲמִנוּת בְּעוֹלָם כָּלֵל, רַק
תּוֹרָתָן אֲמִנוּתָן, וְעַל כֵּן הָיוּ מְגִלִּין סִתְרֵי תּוֹרָה
וְלָהֶם נִתֵּן רְשׁוּת לְגַלוּת רְזִין דְּאוֹרֵיָתָא, כִּי

מהדברים שהתבארו עד כה:

- א. התפלה היא בבחינת מתנת חנם. ולכן עיקר התפלה היא בארץ ישראל, שמתנת חנם היא בבחינת הדרך לארץ ישראל.
- ב. בשעת התפלה דבוקים בתורה הנעלמת, ולכן זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד. ולכן זוכים על ידי התפלה לסתרי תורה, כי אז דבוקים בתורה הנעלמת שהיא בחינת הסתרי תורה.
- ג. צריך להרבות בתפלה ובתחנונים, כי על ידי התפלה זוכים להמשיך חיות מהצדיקים שהם זוכים לעיקר התפלה, ועל ידם נמשך החיות בתפילה לכל הזמנים שהאדם בטל מדברי תורה.
- ד. כל אחד לפי בחינתו בקדושת הברית, וכפי התקשרותו והתכללותו בצדיק הדור האמיתי, כמו כן הוא זוכה לירושת ארץ ישראל, ולתפלה.

הברכה נמשכת ע"י התורה הנעלמת

חסידים הראשונים - שהמשיכו חסד חנם
בתפלתם

ד וזה בחינת (ברכות לב) 'חסידים הראשונים
היו שוהין שעשה אחת וכו', וכי מאחר
שהיו שוהין תשע שעות ביום תורתן מתי
נעשית ומלאכתן וכו', אלא מתוך שחסידים
היו - תורתן משתמרת ומלאכתן מתברכת,
כי הם נקראו חסידים - שהיו יכולין להמשיך
ולקבל בתפלתן חסד חנם, בחינת אוצר
מתנת חנם, שהיא התורה הנעלמת וכו' כנ"ל.

(דברים לא) 'הלא על פי אין אלהי בקרבי
מצאוני הרעות האלה' פמובא בספרים כי
עקר הברכה והשפע היא רק מאתו יתברך,
וכשדבוק בהשם יתברך תמיד ויודע שאפלו
בכל הדברים ומשא ומתן ומלאכות
שבעולם מלבש בהם אלקותו יתברך -
שהוא התורה שמלבש בכל דבר שבעולם -
אזי בודאי נמשך ברכה במעשי ידיו על ידי
שמדבק עצמו לאור ה' שנעלם שם, שמשם
עקר הברכה.

'תורתן משתמרת' - ע"י שדבקים בתורה
הנעלמת

ועל כן היו יכולין להאריך בתפלה מאד, כי
'תורתן משתמרת', כי גם בשעת התפלה
היו דבקים בהתורה הנעלמת כנ"ל, שהיא
בחינת חסד חנם בחינת תורת חסד כנ"ל.

ומלאכתן מתברכת - ע"י שגילו החיות אלוקות
שבכל דבר

וזהו 'ומלאכתן מתברכת', כי מאחר שזכו
לבחינת חסד חנם על ידי התפלה -
שזה עקר קיום העולם בעת שעוסקין
במלאכה ומשא ומתן כנ"ל, דהינו שמחייין
עצמן בבחינת התורה הנעלמת בכל דבר
ובכל משא ומתן ואמנות שבעולם, שזהו
בחינת חסד חנם וכו' כנ"ל - על כן בודאי
היתה 'מלאכתן מתברכת', כי משם עקר
הברכה, כי עקר הברכה על ידי שמגליין
החיות אלקות דהינו התורה שנעלם בכל
דבר - הפך הקללה חס ושלום שהיא מחמת
שנעלם ונסתר אור ה' שמלבש שם, בבחינת

לחנים יש כח לגלות את החסד הנעלם בכל
דבר ולהמשיך הברכה

וזה בחינת ברפת כהנים, כי הפהן איש חסד
היה יכול לגלות בחינת החסד חנם
שהיה מקיים העולם קדם מתן תורה על ידי
בחינת העשרה מאמרות שהם נעלמין בכל
דבר, שהם בחינת התורה שמלבש ונעלם
בכל דבר כנ"ל, כי המאמרות הם בחינת
חסד, בבחינת (תהלים פט) 'כי אמרתי עולם
חסד יבנה', ועל כן היה להם כח להמשיך
ברכה לישראל, כי עקר הברכה משם על ידי
שמגליין העשרה מאמרות שבהם נברא
העולם, שהם בחינת חסד חנם, שהם
מלבשין בכל דבר וכו' כנ"ל.

'אמור להם' בחי' י' מאמרות

וזה בחינת (במדבר ו), 'כה תברכו את בני
ישראל אמור להם', 'אמור להם'
דיקא, הינו לבחינת העשרה מאמרות
הנ"ל שמלבשין בכל דבר שמשם עקר
הברכה כנ"ל.

יכולין לכבש ארץ ישראל, שזה עקר בחינת התפלה, בחינת מתנת חנם וכו' כנ"ל:

התפלה תלויה באבות בחי' חסד חנם -
התורה הנעלמת

ה ועל פן מזכירין האבות בתפלה - אלקי אברהם אלקי יצחק וכו', וגם עקר התפלה תקנו הם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות כו) אברהם תקן שחרית וכו', כי האבות היו קדם מתן תורה, שאז היה מתקנים העולם בחסדו בבחינת התורה הנעלמת, שזהו בחינת תפלה כנ"ל, ועל פן היתה עקר עבודתם רק תפלה, כי תפלה היא חסד חנם שהיה מקים העולם קדם מתן תורה וכו' כנ"ל.

עיקר התפלה מאברהם - חסד חנם

על פן עקר התפלה התחיל מאברהם שהוא התחיל לגלות אלקותו בעולם והוא עקר קיום העולם, כמו שכתוב (בראשית ב), 'אלה תולדות השמים והארץ בהבראם' - באברהם (בראשית רבה פרק יב). ועל פן עקר חתימת הברכה באברהם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים קיז) 'יכול יהיו חותמין בכלם, תלמוד לומר 'והיה ברכה' - בך חותמין' וכו', כי עקר הוא אברהם שהוא בחינת חסד חנם, שהוא עקר קיום העולם קדם מתן תורה, שזה עקר בחינת תפלה וכו' כנ"ל. ועל פן נמסרו הברכות לאברהם וממנו ליצחק ויעקב, כי משם עקר הברכה - על ידי שמגלין אלקותו יתברך שמלבש בכל דבר וכו', כנ"ל (אות ד):

הברכה היא ע"י שמדבקים כל דבר להשי"ת

וזהו 'ברכה ה' וכו', כי הברכה היא רק מהשם יתברך לבד, ועל ידי שמדבקים כל דבר לשרשו לבחינת עשרה מאמרות שבהם נברא כל דבר שבעולם, שזהו בחינת החיות אלקות שמלבש בכל דבר שבעולם, על ידי זה נמשך ברכה מה' וכנ"ל.

ברכת כהנים בנש"כ, כנגד כ"ח פרקין - י'
מאמרות

ועל פן צריך הפנה לברך בנשיאת פנים, כי הידים הם כ"ח פרקין [שיש י"ד פרקים בכל יד], שהם בחינת פח מעשה בראשית [כ"ח האותיות שבפסוק הראשון של מעשה בראשית] בחינת עשרה מאמרות הנ"ל כמו שאמר רבנו במקום אחר, ועל פן על ידי הידים שעל ידי זה מגלין פח מעשה בראשית בחינת עשרה מאמרות שהם מלבשין בכל דבר - על פן על ידי זה יכול הפנה איש חסד להמשיך ברכה, כי עקר הברכה משם מבחינת האלקות המלבש בכל דבר כנ"ל.

נש"כ דווקא בתפלה שהיא מסוגלת בנש"כ -
כ"ח פרקין - י' מאמרות

ועל פן עקר נשיאת פנים הוא בשעת התפלה, כי התפלה היא גם פן בבחינה זו כנ"ל. ועל פן גם התפלה מסגלת יותר בפרישת פנים, כמו שכתוב (תהלים פח) 'שטחתי אליך כפיי', וכמו שאמר רבנו ז"ל בשעת התפלה טוב לפרש כפיו וכו', וכמו בא במקום אחר (סימן מד-מו) ענין מחאת פנים בשעת התפלה, כי הידים הם כ"ח פרקין, בחינת פח מעשה בראשית, שעל ידי זה

מהדברים שהתבארו עד כה:

- א. על ידי התפלה נמשך החסד חנם שהיא התורה הנעלמת בכל דבר שבעולם, בחינת תורת חסד.
- ב. על ידי החסד חנם נמשכת הברכה, כי כל השפע והברכה נמשך ממנו ית', וכשמגלים את החיות אלוקות שבכל דבר - אזי נמשך ברכה במעשה ידיו.
- ג. הכהנים מגלים את כח העשרה מאמרות שנעלמים בכל דבר שבעולם, ועל ידי הם ממשיכים את הברכה לישראל.
- ד. האבות שהיו קודם מתן תורה - עיקר עבודתם היתה התפלה, שעל ידה נמשך החסד חנם, שמקיים את העולם קודם מתן תורה, ולכן מזכירים אותם בתפלה שעל ידם נמשך החסד חנם. והעיקר הוא על ידי אברהם בחינת חסד, שהוא התחיל לגלות אלוקותו בעולם, וממנו נמשכת הברכה ליצחק ומשם ליעקב.

המזון דקד' נמשך ע"י התורה הנעלמת

האכילה נמשכת מא"י ע"י חסד חנם

ו' ועל פן אסור לאכל קדם התפלה משום
'לא תאכלו על הדם'^ט, כי עקר האכילה
והפרנסה היא רק בבחינת מתנת חנם, כמו
שארמ"ר' ה'זן את העולם כלו בטובו בחן
ובחסד וברחמים - הוא נותן לחם לכל בשר
כי לעולם חסדו וכי', כי עקר האכילה
והפרנסה היא רק מארץ ישראל פדוע, ועל
פן צריכין להזכיר ארץ ישראל בברכת המזון
כמו שפתיב ו'אכלת ושבעת וברכת את ה'
אלקיך על הארץ הטבה וכי', כי עקר
הפרנסה מארץ ישראל, ועקר קדשת ארץ
ישראל היא מבחינת עשרה מאמרות בחינת
חסד חנם הנ"ל, ועל פן צריכין להמשיך
האכילה והפרנסה רק בבחינת מתנת חנם
בבחינת ארץ ישראל הנ"ל.

צריך לאכול בדרך ארץ שמשם האכילה

ועל פן צריכין לאכל עם דרך ארץ, כי רב
הלכות דרך ארץ הם רק בענין סעודה,
כי האכילה היא רק בבחינת דרך ארץ הנ"ל
שקדם לתורה עשרים וששה דורות שהיה
מתקיים העולם בחסדו כמוכא במאמר הנ"ל
עין שם, שהיה בחינת דרך ארץ ישראל עין
שם, שמשם עקר האכילה הנ"ל.

צריך ליתן מלחמו לדל בחי' חסד חנם

ועל פן צריכין לתן מלחמו לדל - כדי
להמשיך בבחינת מתנת חנם בשעת
האכילה על ידי שחונן את העני מסעדתו.

נט"י לסעודה כדי לגלות הארת כ"ח פרקין -
"מאמרות

וזה בחינת נטילת ידיים קדם האכילה, בחינת
(תהלים קלד) 'שאו ידיכם קדש וברכו' וכי'
- כדי לגלות הארת הידים שהם כ"ח פרקין
בחינת כח מעשה בראשית שזה בחינת
עשרה מאמרות הנ"ל שהם בבחינת חסד חנם
כנ"ל, בחינת הדרך ארץ ישראל שמשם
עקר המזון והאכילה וכנ"ל.

ע"י התפילה נמשך המזון דקד' מהתורה הנעלמת
- א"י - חסד חנם, והואיל קודם התפלה
ממשיך חיותו מבחי' גבורות

ועל פן אסור לאכל קדם התפלה, כי דיקא
על ידי התפלה ממשיכין בבחינת החסד
חנם כנ"ל - שמשם עקר המזון דקדשה
שנמשך מארץ ישראל מבחינת חסד חנם
וכי' וכנ"ל.

וזהו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות י) שהאוכל
קדם התפלה עובר משום 'לא תאכלו
על הדם' שהוא בחינת גבורות, כי אז נמשך

ברבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב כל האוכל
ושותה ואחר כך מתפלל, עליו הכתוב אומר 'ואותי
השלכת אחרי גג', אל תקרי 'גג' אלא 'גאי', אמר
הקדוש ברוך הוא לאחר שנתגאה זה - קבל עליו
מלכות שמים.

ט. ברכות י: ואמר רבי יוסי ברבי חנינא משום
רבי אליעזר בן יעקב מאי דכתיב 'לא תאכלו
על הדם' - לא תאכלו קודם שתתפללו על
דמכם.
אמר רבי יצחק אמר רבי יוחנן אמר רבי יוסי

(ברכות יח), כי אין זה חיות כלל, כי עקר החיות הוא רק מהתורה כנ"ל, ועל אכילה כזו נאמר (דברים ח) 'פן תאכל ושבעת ורם לבבך ושכחת את ה' אלקיך', כי שוכח את ה' חס ושלום - מאחר שאינו ממשיך בשעת אכילה מתנת חנם שהוא בחינת החיות אלקות דהינו התורה הנעלמת שמלבש בהמאכל כנ"ל. וזהו (שם) 'וזכרת את ה' כו' כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל', 'כח' דיקא, בחינת כח מעשה בראשית שהוא בחינת חסד חנם - שזה צריכין לזכר בשעת האכילה כדי להמשיך החיות שמקבלין מהמאכל מהתורה הנעלמת שם שהוא בחינת כח מעשה בראשית בחינת חסד חנם כנ"ל, ועל כן אסור לאכל עד אחר התפלה שאז ממשיכין חסד חנם וכו' כנ"ל:

חס ושלום האכילה בבחינת תקף הגבורות שהם בחינת דם, ואכילה כזו אסורה לנו, כי אנו צריכין להמשיך המזון רק מבחינת ארץ ישראל שהוא בחינת חסד חנם, שהוא בחינת התורה הנעלמת בכל דבר, נמצא שהחיות שמקבלין על ידי המאכל שמחיה ומקיים הגוף - מקבלין מהתורה ממש בבחינת (תהלים מ) 'ותורתך בתוך מעי', מאחר שהמאכל נמשך מבחינת חסד חנם בחינת ארץ ישראל וכו' כנ"ל, אבל כשאוכל חס ושלום קדם התפלה קדם שזכה לגלות בחינת החסד חנם - ואזי אינו ממשיך המאכל מבחינת חסד חנם, ואזי אין מקבל החיות מבחינת התורה הנעלמת שם שממש עקר החיות - 'כי הם חיינו' כנ"ל, ועל חיות שמקבלין מאכילה כזו נאמר 'רשעים בחייהם קרויים מתים'

מהדברים שהתבארו עד כה:

א. האכילה והפרנסה נמשכת מארץ ישראל.

ב. צריך לאכול בדרך ארץ, שהיא בחינת הדרך לארץ ישראל שמשם נמשכת האכילה.

ג. נוטלים לידיים קודם האכילה - לגלות הארת הידיים בחינת כ"ח פרקין שבידיים, שהם בחינת העשרה מאמרות.

ד. על ידי התפלה נמשך בחינת החסד חנם שמשם היא קדושת ארץ ישראל, שעל ידה נמשך כל המזון והפרנסה, ולכן אסור לאכול קודם התפלה, שאז נמשך המזון מבחינת גבורות, מאחר שאינו מקבל מבחינת התורה הנעלמת, ועל ידי זה יכול לשכוח ח"ו את השי"ת על ידי האכילה.

הלכה ד

י' כיתות - כנגד הי' בחינות שבשבירת כלים

בְּעֶלְמָא - פְּחוֹת מְטָפָה מִן הַיָּם, וְאַפְלוּ
בְּמִקּוֹם שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֶזְרָנוּ לְכוֹן הָאֵמֶת,
הֵינּוּ שָׁזָה אֵמֶת שָׁגֵם עֲנִיָּן זֶה נִרְמָז בְּסוּד
הַמַּעֲשִׂיּוֹת, אֲבָל סוּד גּוֹף הַמַּעֲשִׂה בְּעֵצִים -
רְחוֹק וְנִשְׁגָּב מְאֹד מִדַּעְתָּנוּ, כִּי אֲזָאוּ הַמַּיִם
נִחְלִי נֹבֵעַ אֲשֶׁר לֹא נוֹכַל לַעֲבֹר בּוֹ:

י' בחי' במעשה כנגד י' ספירות שהיתה בהם
שבירה לפי בחינתם

ב אֲבָל עַל כָּל פָּנִים זֶה מוֹכֵן בְּבֹאֵר שֶׁ
שְׁמֵרְמָז בְּעֲנִין הַמַּעֲשִׂה הַזֶּה מְעַנֵּן
שְׁבִירַת כָּלִים וְתִקּוּנָן י', וְהֵם עֹשֶׂה בְּחִינּוֹת
כְּנֻגָּד עֲשֵׂר סְפִירוֹת - אֲשֶׁר בָּהֶם הִיָּה
הַשְׁבִּירָה וְהַפָּגֶם וְהַבְטוּל, כְּמִבְאֵר בְּעֵץ חַיִּים
שָׁאָף עַל פִּי שֶׁהַשְׁבִּירָה לֹא הִיָּתָה כִּי אִם
בְּבְחִינַת שְׂבָעָה מְלָכִים, אֲבָל אָף עַל פִּי כֵּן
גַּם בְּשִׁלְשׁ רֵאשׁוֹנוֹת הִיָּה בְּחִינַת פָּגֶם וּבְטוּל
עֵינִן שֶׁם י'.

א עַל פִּי הַמַּעֲשִׂה נִזְרָאָה שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה
(מעשה יב), עֵינִן שָׁם כָּל הַמַּעֲשִׂה הַזֶּה
מִתְחַלֶּתָּה וְעַד סוּפָה:

תפלה ב' בחי' המלך עם אנשיו
וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּצַבּוּר דִּהְיִנוּ בְּעֹשְׂרָה',
כִּי מִבְּאֵר שֶׁם שֶׁהַמֶּלֶךְ עִם אֲנָשָׁיו הִיוּ
עֹשְׂרָה, שֶׁהֵם הַמֶּלֶךְ וְהַמְּלָכָה, הַבֵּת מְלָכָה
וְהַתִּינוֹק, הַמֶּלֶיץ וְהָאוֹהֵב נֶאֱמָן, הַמְּמַנֶּה י'
יְכוֹ, וְהֵם בְּחִינַת עוֹלָם הַתִּקּוּן.

סוד המעשה במיתת המלכים ותיקונן
וְהִנֵּה מִי שֵׁישׁ לוֹ עֵינִים לִרְאוֹת יָכוֹל לְהַבִּין
מַעֲט שְׂסוּד מַעֲשֵׂה זֹאת נוֹגֵעַ בְּעֲנִין
מִיתַת הַמְּלָכִים וּשְׁבִירַת כָּלִים וְתִקּוּנָן י'.

א"א להשיג את גוף המעשה רק ברמז בעלמא
וּבְבֹר אֲמָרְנוּ כְּמָה פְּעָמִים שֶׁכָּל מָה שֶׁאֲנוּ
מוֹצְאִין בְּהַמַּעֲשִׂיּוֹת הוּא רַק רְמָז

החורבן ובין בבחינת התקון לא נאמרו כסדר העשר
בחינות הנ"ל, מחמת הטעמים וענינים הנ"ל. ועדיין
הדברים סתומים וחתומים, כי סוד המעשה לא
גילה כלל, רק האיר עיינינו בפסוקים וענינים הנ"ל
כדי שנדע שיש בהמעשה סודות נסתרים גדולים
ונוראים מאד, ואין אתנו יודע עד מה.
יג. דע כי כאשר יצאו אלו היו"ד נקודות יצאו
בבחינת אורות וכלים, ואמנם יצאו בלתי תיקון,
ולסיבה זו לא יכלו הכלים לסבול האורות שלהם
שהם עצמות שבתוכם, ונשברו ומתו. (ע"ח שער יא פ"ה).
יד. ע"ח שער יא.

י. ויתבאר לקמן אות יב.
יא. סדר המלך עם אנשיו הנ"ל הוא כך, הבעל
תפלה עם הגבור, הממונה על האוצרות
והחכם, המליץ והאוהב נאמן, הבת מלכה עם בנה,
המלך והמלכה, כך הוא הסדור שלהם.
והם בחינת עולם התיקון, והם עשרה דברים,
ולא נחשבו כסדר, הינו שלא נחשבו (אלו העשרה הנ"ל)
כפי הסדר המבואר בספרי קבלה אבל יש דברים
בגו (שם בסוף המעשה הנ"ל).
יב. ז"ל שם: גם הבנתי מדבריו שמרומז בזאת
המעשה מיתת המלכים ותיקונם, ובין בבחינת

ע"י השבירה נמשכים כל התאוות והמדות רעות
שמשם נמשכים כל הטעויות והמבוכות

בי על ידי שבירת כלים - משם נמשכין כל
התאוות והמדות רעות י, וכל הטעויות
והמבוכות של כל באי עולם הרחוקים
מהשם יתברך - שכל אחד נתעה למקום
שנתעה על ידי תאוותיו שהתעו אותו לדעות
זרות פזיזות, שזהו בחינת כל עניני השטות
והטעויות של כל הפתות המבארים שם,
שכלם נתעו ונבוכו מאד מאד על ידי
תאוותיהם הרעות.

כל כת נתעה מדעה לדעה ומסברא לסברא עד
שהגיעו לידי טעותם

בי זאת הפת נתעו מדעה לדעה ומסברא
לסברא עד שאמרו שעקר התכלית הוא
פבור, והיה להם סברות גדולות והוכחות על
זה שעקר התכלית הוא פבור. וכת אחת
נתעו ואמרו שעקר התכלית הוא רציחה וכו',
והיה לה גם כן סברות רבות על זה. וכיוצא
בזה בשאר הפתות, וכל אחת היה להם
סברות רבות על טעותם, עד שאפשר באמת
לטעות בהם, כמו שאמר רבנו ז"ל שאינו
רוצה לגלות כל הסברות שיש לכל פת וכת
- כי יש להם כל כך סברות שאפשר לטעות
בהם באמת.

כל הכתות נמשכות משבירת הכלים שהפכו
לדעות זרות כפי המדה שנשברה

ובל זה נמשך מבחינת שבירת כלים הנ"ל,
שהם בחינת המדות העליונות
הקדושות - שלא יכלו הכלים לקבל אורם,

ועל ידי זה נשברו ונפלו הכלים למטה
למדור הקלפות, עד שנתהפך אצלם כל
המדות טובות מהפך אל הפך, והפכו דברי
אלקים חיים עד שנעשה אצלם סברות להפך
מן האמת, והכל מחמת הניצוצות קדושות
של המדות העליונות שנפלו בהם, שעל ידי
זה נתאחזו בהם הקלפות ומקבלים מהם פח
להפך את האמת לשקר גמור מעין אותו
האמת, בבחינת 'כל שקר שאין בו אמת
בתחלתו אינו מתקיים בסופו' (רש"י על במדבר יג,
כו), כי כל פת וכת מהפתות הרעות הנ"ל
שהיו להם סברות בדויות וכזביות להפך מן
האמת - כל זה נמשך בשרשו מאיזה צד
אמת בשרשו ובמקומו, אבל אצלם נתקלקל
זה האמת ונתעו על ידי זה לדעות זרות מאד
- כל אחד מעין אותה המדה שנפל אצלם על
ידי בחינת השבירה:

כבוד דקד' - שורש הבריאה

ג למשל הפת שאמרו שעקר התכלית הוא
פבור, והיה להם הוכחות וסברות רבות
על זה - זה הטעות נמשך מנפילת הפבור
דקדשה, כי יש פבור דקדשה שהוא פבור
השם יתברך וכבוד תורתו הקדושה וצדיקיו
האמתיים, שכל העולמות נבראו בשביל זה
הפבור, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (אבות ו, יא)
'כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו
לא בראו אלא לכבודו, שנאמר (ישעיה מג) 'כל
הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצאתיו אף
עשיתיו, וכמבאר בכמה תורות בדברי רבנו
ז"ל שפבור דקדשה הוא שרש כל הבריאה

- שרש כל הנפשות, בחינת (בראשית מט) 'בסדרם אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבודי' וכו', עין שם בהתורה על פסוק ואיה השה לעלה טו (בסימן יב) ובהתורה חבלים נפלו לי בנעמים (בסימן עא) בליקוטי תניינא י" ובשאר מקומות י".

הרוח סערה - שבידת הכלים

ומחמת שפבור דקדשה הוא שרש כל הבריאה שנברא בשביל הפבור - על פן מעת שהיה שבירת פלים ומיתת המלכים שאז נפלו כל המדות הקדושות למטה, ואז נתפלבלו כל העולמות פלם פידוע, שזהו בחינת מה שכתב בהמעשה הנ"ל שפעם אחת היה רוח סערה שפלבל והפך את כל העולם פלו וכו', שכל זה הוא סוד בחינת שבירת פלים וכו' שאז נתפלבלו כל העולמות ונתהפכו מסדרן האמת פידוע.

עיקר התכלית - כבוד השי"ת ותורתו וצדיקיו,

ובנפילת הניצוצות - טעו שהעיקר כבוד עצמו

ועל פן אז אחר הרוח סערה הנ"ל שהוא בחינת שבירת פלים - אז נתהוו כל

הפתות רעות המבאין שם שנתעו ונבוכו בדעות זרות שלהם, שכל זה נמשך מנפילת הניצוצות ממדות הקדושות שנפלו אליהם על ידי שבירת פלים, שעל ידי זה טעו והפכו האמת מהפך אל הפך ואמרו שעקר התכלית הוא פבור, מה שפאמת אדרבא הדבר הוא בהפך ממש, כי עקר התכלית של הבריאה הוא רק פבור השם יתברך ותורתו וצדיקיו האמתיים - שאי אפשר לזכות לזה כי אם פשמצטין בפבור עצמו לגמרי ובורחים מן הפבור לגמרי באמת ויודעין פחיתותו ושלולתו והוא נבזה בעיניו נמאס ואת יראי ה' כפד' - אז דיקא יזפה להגיע אל התכלית האמתית לעתיד להפלל בפבור ה' באמת בבחינת (ישעיה נח) 'פבור ה' יאספך' (וזה בשלח נט.), בחינת (שמואל א ב) 'כי מכבדי אכבד' וכו' - שאין אדם זוכה לזה כי אם פפי מה שמבטל פבורו באמת לגמרי ומשתדל ומתגעץ כל ימיו להרבות פבור המקום שהוא פבור התורה והצדיקים האמתיים, ואינו חושש על פבור עצמו פלל וכו' פמבאר במקום אחר ט', והם הפכו

אותו הכבוד היה זה המאמר, שעל ידו נברא חלק פלוני מהבריה. נמצא, שכל מאמר ומאמר יש לו כבוד מיוחד, שבשביל זה הכבוד היה אותו המאמר, כי זה המאמר שבו נברא חלק פלוני מהבריה - היה בשביל כבוד זה, כדי שיגיע כבוד זה להשי"ת, וכן מאמר אחר שבו נברא חלק אחר מהבריה - היה בשביל כבוד אחר, שיגיע אותו הכבוד להשי"ת. וכן כל המאמרות כולם היו רק בשביל כבוד השי"ת, אשר בשביל זה נברא העולם כנ"ל.

יח. ליקו"מ סי' סז: כי הכבוד הוא אם כל חי - הוא שורש כל הנפשות.

יט. עיין ליקוטי תניינא סי' יב: ועיקר היהדות הוא רק לילך בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות,

טז. ז"ל: כי דע כי שורש כל הבריה הוא הכבוד, כי כל מה שברא הקדוש ברוך הוא לא ברא אלא לכבודו, כמו שכתוב 'כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו' וכו' (אבות ו, יא), ומאחר שהכל נברא בשביל כבודו ית' - נמצא שכבודו יתברך הוא שורש כל הבריה. ואף על פי שכולו אחד, על כל זה בהבריה יש חלקים, ובכל חלק וחלק מהבריה יש בו בחינת כבוד מיוחד שהוא שרשו כנ"ל.

יז. ז"ל: כי כבוד הוא תיקון העולם, כי כל העולם נברא בשביל הכבוד, כמו שכתוב (ישעיה מג) 'לכבודי בראתיו' וכו' היינו בשביל כבוד השם יתברך. כי יש כבוד פרטי לכל מאמר ומאמר של העשרה מאמרות שבהם נברא העולם, אשר בשביל

אותיות שם אֲדֹנָי וכו', ושאר יחודים גדולים ותקוניים עליונים נוראים שנעשו על ידם, ואצלם נפלה זאת המדה עד שבאו לידי פעם ורציחה ממש, והפכו דברי אלקים חיים על ידי תאוותיהם הרעות, ונטו מסברא לסברא עד שנשתגעו ואמרו שרציחה מצוה היא והיא התכלית:

כת היפ"ת נמשך טעותם ממצות פו"ר

ה וכן הפת שאמרו שנאוף הוא התכלית - זה הטעות מבאר לכל מהיכן הוא נמשך פידוע שמצות פריה ורביה היא מצוה ראשונה שבתורה 'כי לא תהו בראה לשבת יצרה' (ישעיה מה), והשם יתברך חפץ בקיום העולם, על כן מצוה לפרות ולרבות. אבל אין צריכין לעסוק בזה כי אם בשביל קיום המצוה לבד בקדושה ובטהרה גדולה כמבאר בכל הספרים הקדושים, והם מגדל תאותם הטו את דעתם מן האמת עד שאמרו שזה עקר התכלית, רחמנא לצלן מהאי דעתא ומפל דעותיהם הרעות, רחמנא לשזבן:

יש צדיקים ששברו תאות אכילה ואינם יכולים לאכול רק מעט בבחי' מזון המלאכים

ו וכן הפת שאמרו שזה שאוכל מעט ואינו נזון ממאכלים של שאר בני אדם - הוא ראוי להיות מלך, ובחרו להם לפי שעה עשיר למלך, זה הענין יכולין להבין קצת ענין הטעות הזה מהיכן נמשך, כי יש צדיקים אמתיים שהם קדושים באמת ושברו תאות אכילה באמת לגמרי עד שאינם יכולים

האמת מהפך אל הפך ואמרו שעקר התכלית הוא כבוד לרדף אחר הכבוד חס ושלום רחמנא לצלן מהאי דעתא:

כת הרציחה היו להם סברות והוכחות ע"ז

ד וכן פת האחרת שטעו בסברותיהם הרעות ואמרו שעקר התכלית הוא רציחה, והיה להם סברות והוכחות רבות על זה, ובאמת אף על פי שלכאורה רחוק להאמין שימצאו אנשים כאלה שיהיה להם סברות שרציחה היא מצוה, אבל באמת יש טעותים כאלה בעולם עד שיכולין לטעות גם בזה, כי יש סברות רעות כאלה שיוכלו לטעות על ידם לומר שרציחה היא מצוה, כאשר כבר שמעתי מפי רבנו ז"ל קדם שספר מעשה זאת שאמר שיש שהיה אצלם סברות והוכחות שרציחה היא מצוה, וכפי הנראה מדבריו היה שראה כתוב באיזה ספר שנמצאו והיו אנשים כאלה שאמרו שרציחה היא מצוה והיה להם סברות רבות על זה.

טעות כת הרציחה נמשך מגבורה ונקמה דקד'

וגם זה הטעות נמשך מנפילת ניצוצות מגבורה דקדושה, כי בקדושה יש פעם ונקמה שהיא מצוה גדולה, כמו שכתוב 'אל קנא ונקם ה' (נחום א), שזהו בחינת ארבע מיתות בית דין ושלשים ותשע מלקות שמצוה על הבית דין לדון כם את מי שנתחייב בהם והוא תקון העולמות מאד, כי על ידי מצות ארבע מיתות בית דין מיחדין ארבע אותיות שם הויה ברוך הוא וארבע

כבוד השי"ת יעשה, ואם לאו לאו, ואזי בוודאי לא יכשל לעולם.

ולהסתכל בכל דבר שעושה, שיהיה שם השי"ת, ולבלי להשגיח כלל על כבוד עצמו, רק אם יש בזה

חיות המאכל שמשם עקר החיות הפנימי וכו'. וכבר מבאר אצלנו מעשה נוראה מענין הצדיק שזכה לזה שראה בשעת אכילתו שכל הלחם שהיה מנח לפניו - היה כלו אותיות וכו'. נמצא שיש צדיקים אמתיים גדולים כאלו שמאכלם אינו כלל מאכל של זה העולם.

ע"י קדושת האכילה של הצדיקים הגדולים
נמשך הטעות בצבועים שאוכלים מעט

ומזה נמשך הטעות של הכת הנ"ל שאצלם נפל האמת כנ"ל עד שחברו בצבועים ושקרנים המתדמין עצמן פקוף בפני אדם ומרגילין עצמן לאכל מעט מחמת גדלות וגסות הרוח - כדי להתפכד ולהתקור על ידי זה מחמת שראין שזה הדבר חשוב עכשיו, ובשביל זה מקבלין אותו לרבי ומנהיג כשרואין שאוכל מעט בדקות בחן של שקר, אשר באמת עדין לא התחילו לילף בדרכי ה' ועדין לא נגעו בהקדשה ובתורה הקדושה כלל, ועדין לא התחילו לשבר שום תאוה ומדה כלל, וגם אפלו תאוה אכילה עדין לא התחילו לשבר כלל, רק ממעטים באכילה בשביל פבור. וכל זה ויותר מזה מרמז בדברי רבנו ז"ל בהמעשה הנ"ל בהכת שטעו בו ובחרו להם שראוי לקבל מלף מי שיש לו שפע מזונות הרבה, ואינו נזון ממזונות של שאר בני אדם, רק ממזונות דקים וכו' והבן:

המחקרים והאפיקורסים בחרו בדרכי המליצה וכן הכת שאמרו שמליצה ודבור הוא התכלית, דהיינו שיידע כמה לשונות ויהיה מליץ נאה וכו' - זה הטעות מבאר גם כן קצת, כי ידוע את כל המעשה הרע הנעשה

לאכל כי אם מעט דמעט, וגם זה המעט שאוכלין הוא בקדשה נוראה, עד שכל מאכלם ומזונם אינו מאכל ומזון שהעולם נזנין ממנו, כי מאכלם הוא בבחינת מן שהוא בחינת (תהלים עח) 'לחם אבירים אכל איש' - שהוא מזון שהמלאכי השרת נזנין ממנו, והוא בחינת מאכל הצדיקים האמתיים, בבחינת (מכילתא בשלח) 'לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן', וכמבאר בספר האלף בית (ספר המידות אכילה ח"ב אות ה) 'מי שלמודו במחין זכים עד שהוא נזון ממאכל שהמלאכים נזנין ממנו' וכו'.

ע"י ריבוי התבודדות זוכים לאכול בבחי' לחם הפנים

ובן מבאר בדבריו ז"ל שייכולין לזכות על ידי רבוי התבודדות ונסופין להשם יתברך שעל ידי זה עושה נפשות וכו', ועל ידי זה זוכין שהיה כל מאכלו בבחינת לחם הפנים, כמבאר בהתורה אית לן בירא בדברא (בסימן לא).

ע"י שלימות לשה"ק זוכים שכל תענוגיו רק מפנימיות המאכל עד שיש צדיקים שמאכלם אינו מזה העולם

ובן מבאר בהתורה תפלה לחבקוק (בסימן יט) שעל ידי שלימות לשון הקדש שעל ידי זה זוכין לשמירת הברית - על ידי זה זוכין שכל מאכליו ותענוגיו אינו כי אם מהתנוצצות האותיות הקדושים שבאותו הדבר שהוא אוכל ושותה וכו', נמצא שזה הצדיק שזכה לזה - אינו אוכל ושותה מאכל ומשקה של שאר בני אדם כלל, רק הוא אוכל ושותה אותיות קדושות שהם בחינת נפשות קדושות שהוא בחינת פנימיות

לא יתעורר כל כך לבכות הרבה, אבל אם יעוררו עליו בדרך המליצה להציע הדבר ולהרחיבו כמה נאה היה אדם זה וכמה נאים מעשיו וכו' וכיצא בזה בדרך המליצים - אז יש כח על ידי המליצה לעורר ולשבר לב האדם מאד, כל זה שמענו מפי רבנו ז"ל, ואחר כך סיים - אבל יש מליץ שהוא פושעי ישראל בחינת 'ומליציך פשעו בי' כנ"ל.

המליצה נצרכת מאוד להתבודדות בטענות ופיוסים

והנה ענין זה של מעלת המליצה - הוא נצרך מאד לכל אדם החפץ חיים אמתיים ונצחיים הרוצה לגשת אל הקדש לילך בדרך ה' לשוב אליו יתברך, אשר העצה הכללית שהוא יסוד כל העצות - הוא ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו פמבאר אצלנו כמה פעמים, דהינו שירגיל עצמו בכל יום לילך למקום מיחד להתבודד שם ולפרש שיחתו לפניו יתברך פאשר ידבר איש אל רעהו, ולהרבות בטענות והפצרות ובקשות ופיוסים בלשון שמדברים בו (דהינו במדינתנו בלשון אשכנז שאנו מדברים בו) שיעזרהו השם יתברך ויזכהו לשוב ממעשיו הרעים ולהתקרב אליו יתברך וכו', ויענין זה הוא דבר גדול ענין המליצה, דהינו שירגיל עצמו להרחיב שיחתו ולהרבות בטענות ולבקש למצא לעצמו בכל פעם דברי תחנונים ופיוסים חדשים וטענות נאות ודברי התעוררות של רחמים הרבה בדרך המפצירים, בדרך הבאים לפני מלכים ושופטים להתחנן על נפשם - כשיודעים בעצמם שהם חייבים והם באים לפיכך, שאז מגדל מרירות נפשם יוצא מלבם ממילא דברי תחנונים ופיוסים הרבה, עד שלפעמים

תחת השמש עכשיו על ידי המליצים הפושעים, כמו שאמר רבנו ז"ל (חיי"מ ר) בדרך צחות כששבח את המליצה מאד, ואמר אחר כך - אבל יש מליצים שהם פושעי ישראל, כמו שכתוב (ישעיה מג) 'ומליציך פשעו בי', כי כל המחקרים והפלוסופים והאפיקורסים - רבם ככלם הם מליצים גדולים, ובחרו בדרך המליצה מאד ללמד לשונות רבות ולדבר צחות ולהיות בעל לשון ומליץ נאה כפידוע ומפרסם כל זה.

המליצה יש לה כח לעורר האדם, ולעורר רחמים וישועה

ובאמת בשרשו שבקדשה - המליצה טובה מאד, וכאשר שבח רבנו ז"ל בעצמו את המליצה מאד, ואמר שהמליצה יש לה כח גדול לעורר את האדם, וגם למעלה יכולין לפעל לעורר רחמים וישועה גדולה על ידי המליצה, כי אמר שגם המלמד זכות למעלה נקרא על שם זה מליץ - על שם המליצה דיקא, כי זה הזכות בעצמו שהוא מלמד על איזה אדם אם היה אומר כך בלי דרכי המליצה - לא היה פועל כלום לעורר רחמים עליו, כי הלא גם בלעדו יודעין מזה הזכות, אף עקר כחו של המלמד זכות לפעל ישועה ורחמים - הוא על ידי המליצה על ידי שאומר אותו הזכות וכיצא שמלמד בדרך מליצה, דהינו שמציע הדבר יפה בטענות נאות ונכונות ובדבורים יפים ובמליצה נאה - על ידי זה יש לו כח לעורר למעלה רחמים וישועה.

כח המליצה לעורר ולשבר את לב האדם

ובן למטה רואים בחוש כח המליצה, כי אם היו אומרים לאדם סתם שפלוני מת -

אשר על ידי זה עוקרין את עצמן ואת בניהם ותלמידיהם ההולכים בעקבותם משגי עולמות, פידוע ומפרסם דרכיהם הרעים למה שבאים על ידי מליצייהם הפושעים, עד שמחללים שבת בפרהסיא, ומדברים סרה על ה' ועל תורתו הקדושה על תנאים ואמוראים, ומתלוצצים מאגדת רבותינו ז"ל שבגמרא ומדרשים, והולכים בדרך העובדי פוכבים ובמנהגיהם, ומכריחים את עצמם ומרגילים את עצמם בכל עת ללכת בדרךיהם ובמנהגיהם דיקא, הן בעניני הדירות וכלים, ובמלבושיהם ובכל תנועותיהם כמפרסם, אשר התורה הקדושה הזהירנו על זה (ויקרא יח) 'ובחקתייהם לא תלכו' - שאסור להתדמות להם בשום דבר כמבאר בשלחן ערוך (יורה דעה סימן קעח).

אין שיגעון יותר מלבלות הימים על מליצה שעוקרת את האדם

ולבלות ימים על מליצה כזו שאינה מקרבת להשם יתברך ולעבודתו - אדרבא מרחקת ועוקרת את האדם מלגמרי רחמנא לצלן - בודאי אין שגעון יותר מזה, והוא ממש ענין הכת הנ"ל שבחרי באיש צרפתי משגע למלה, בשביל שהיה מליץ נפלא והיה יודע כמה לשונות והיה מדבר תמיד אפילו לעצמו.

בתחלה הם אומרים ללמוד מקרא בדקדוק הלשון, וכוונתם לכפור בתושב"פ ובתושב"כ

ואם על פי שהם רוצים לכסות השקר והאפיקורסות שלהם באמת, דהינו שבתחלה מטעים את בני ישראל ואומרים שרוצים ללמדם מקרא היטב בכל דקדוק הלשון, אבל באמת כל פונתם להרע, וזה

מעוררים לב המלה או השופט עד שמתחיל לבפות עצמם גם כן מגדל הרחמנות וכיוצא בדבורים אלה הרבה.

צריכים כל מיני דיבורים שבעולם בשביל ההתבודדות, מבחי' המליצה שמשם נוסד התהלים שיש לו כח לעורר רחמים

כי לענין שיחה בינו לבין קונו שהוא עקר התכלית האמת שצריכין לזפות על ידי זה לחיים נצחיים לעולמי עד ולנצח נצחים ולהנצל מבאר שחת ומטיט ה"ן וכו' וכו' - לענין זה צריכין כל מיני דבורים שבעולם תחנונות ובקשות ורצויים ופיוסים והפצרות ורחמנות וחנונה וטענות וכיוצא בזה הרבה, וכל עניני דבורים אלה וכאלה הם כלם כלולים בבחינת מליצה, כי כל זה נמשך בשרשו מבחינת מליצה העליונה שמשם יסוד דוד המלה עליו השלום ספר תהלים ברוח קדשו - שזכה על ידי רוח קדשו למליצה דקדושה באמת, עד שזכה שספרו הקדוש ספר תהלים כלול מכל לשונות המליצה הקדושה, ועל כן באמת יש לו כח גדול לעורר לב האדם ולעורר רחמים העליונים כשאומרים אותו בכונת הלב, ולקרב את האדם להשם יתברך.

נפילת המליצה משרשה להמשיך על ידה את ישראל לדרכי המחקרים ר"ל

והנה מחמת שבקדושה המליצה יקרה מאד - מזה נמשך שאצל הכת הנ"ל נפלה המליצה עד שהפכו דברי אלקים חיים ובחרי במליצה לרעתם - לבלות כל ימיהם על דרכי מליצה, כדי להמשיך לב ישראל חס ושלום לדרכי המחקרים והפלוסופים, אשר כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים,

בכל הסיפורים שבתורה יש רזין דרזין עלאין
ובפרט כל הספורי מעשיות שבתורה, שכל
אות ואות ובכל נקדה ונקדה של
כל התורה הקדשה יש רזין עלאין רזין גניזין
רזין ורזין דרזין לעלא ולעלא עד אין סוף
ואין תכלית, וכבר מבאר בזהר הקדוש
שמקלל הרבה את הכופרים שאומרים שאין
בהתורה כי אם הפשוט.

א"צ ללמוד מקרא עם ביאוריהם הרעים, רק
עם פירש"י

ועל פן באמת אין צריכין ללמוד מקרא כי
אם עם פרוש רש"י לבר, שרש"י
הקדוש מכריח עצמו מאד לפרש המקרא על
פי פשוטו, אבל בכל המקומות שאי אפשר
לפרשו על פי פשוטו מחמת קבלת רבותינו
ז"ל - הוא מפרשו על פי דברי רבותינו ז"ל.
וגם בהמקומות שמפרש המקרא על פי
פשוט - מביא על פי רב דברי רבותינו ז"ל
במדרשים וגמרא לידע ולהודיע שיש עוד
כמה דרשות בזה המקרא. והפורש עצמו
מפרוש רש"י - ללמוד באור שלהם הרע
וכיוצא באלו הפרושים - הוא פורש מן
החיים, ועוקר את עצמו מחי החיים
ומתורתו הקדושה.

ואי אפשר להאריך בזה כאן, כי יקצרו המון
יריעות לספר בגדל מרירות הצרה הזאת
שנתהוה עכשיו בדורותינו, שנתפשטה הנגע
הזאת גם במדינתנו.

עיקר מעלת המליצה להתקרב על ידה להשי"ת
בתפלה ולעורר לב ישראל לעבודתו ית'

ועקר מעלת המליצה הוא בשביל התכלית
האמתי - לזכות להתקרב על ידה
להשם יתברך, ומי שזוכה למליצה כזאת

עקר האפיקורסות שלהם - שכופרים בתורה
שבעל פה לגמרי כמו הקראים ממשי,
וכשכופרים בתורה שבעל פה אזי ממילא הם
כופרים בתורה שבכתב, כי אין יודעים שום
דבר מתורה שבכתב בלי דברי רבותינו ז"ל
בגמרא ומדרשים שהוא תורה שבעל פה.

הם מכריחים עצמם לפרש המקרא בלי דרשות
ז"ל - כאילו אין בה שום פנימיות

ותפח רוחם ונשמתם שמכריחים עצמם
תמיד לפרש המקרא על פי דרך
הפשוט דיקא בלי שום דרשה מדרשות
רבותינו ז"ל, ופנימיות פונתם הרעה נכר לעין
כל למי שבקי בהם קצת ובדרכיהם הרעים -
שכל פונתם לפרש המקרא על פי דרכי
המליצה לבר, כאלו אין בה שום פנימיות חס
ושלום. והם משבחים את משה רבנו עליו
השלום מאד ואומרים עליו שהיה מליץ ובעל
לשון גדול מאד, וקצת נביאים אין נראה להם
דברי מליצתם, אוי להם אוי לנפשם.

א"א לפרש את התורה ק"ע פ דרכי המליצה

ואם ידלגו על ההרים ואם יקפצו על
הגבעות לא יוכלו לפרש את התורה
הקדושה שתהיה מתישבת על פי דרכי
המליצה, כי יש הרבה מקראות בתורה בלי
שעור שאין סובלים פרוש על פי פשוט
כלל, ובפרט שהם סותרים הדין כפי המקביל
בידינו מפי משה רבנו עליו השלום בעצמו,
כגון (דברים טז) 'ששת ימים תאכל מצות' וכו',
וכן (שם) 'ובשלת ואכלת' בפסח שבאמת
אינו נאכל אלא צלי, וכן (שם כה) 'ארבעים
יבנו' [שמלקים רק ל"ט מלקות] וכו', וכיוצא
בזה הרבה.

'והערתם עלי דבריכם', וכתוב (תהלים עה)
'אל תרימו למרום קרנכם תדברו בצוואר
עתק', וכתוב (שם לא) 'תאלמנה שפתי שקר
הדברות על צדיק עתק בגאווה וכוז', וכמו
שאמרו רבותינו ז"ל (ב"ר א, ה) 'תאלמנה' -
יתפרכון יתרחשון ישתתקון, 'הדברות על'
צדיקו של עולם וכו'.

ע"י תאוותיהם נפלו מהמליצה דקד' - לומר
שעיקר התכלית היא המליצה

הכלל שעל ידי שיש מליצה דקדושה שהיא
דבר יקר מאד - על ידי זה נתעו על
ידי תאוותם הרעות עד שאמרו שעקר
התכלית הוא דברן ובעל מליצה, ובחרו להם
איש צרפתי משגע שהיה יודע כמה לשונות
- למלך, ובדאי הוליד אותם בדרך הישר,
אוי להם:

שמחה דקד' - עיקר שלימות העבודה

ח וכן הכת שאמרו שעקר התכלית שמחה
ושכרות - מבאר גם כן קצת, כי שמחה
דקדושה הוא בודאי דבר גדול מאד, דהינו
לשמח בה' ובתורתו הקדושה שזה עקר
שלמות העבודה, כמו שכתוב (דברים כח) 'תחת
אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה וכו',
כי שמחה דקדושה הוא הנקדה הקדושה של
כל המצות (ליקו"מ סי' ל), כמו שכתוב (תהלים יט)
'פקודי ה' ישרים משמחי לב', כי העקר הוא
לזכות לשמח בה' בבחינת (שם קד) 'אנכי
אשמח בה', וכמו שכתוב (שם לג) 'פי בו
ישמח לבנו' וכו', וכתוב (שם מג) 'ואבואה
וכו' אל אל שמחת גילי', וכתוב (שם לב)
'שמחו בה' וגילו צדיקים', וכתוב (שם צז) 'ה'
מלך תגל הארץ וכו', ישמחו השמים ותגל

ומבליה ימיו להמליץ דבריו לפני השם
יתברך בתפלה ותחנונים וכו', או להמליץ
דבריו לישראל לעוררם לעבודתו יתברך
באמת - בודאי אשרי לו אשרי חלקו.

מי שלא זכה למליצה - אינו מעכב, והמכוין
לבו לאמת - נפתח לבו ממילא בדבורים
וטענות נכונות

ומי שאינו זוכה לזה בשלמות - אינו מעכב
לעבודתו, כי אין הקדוש ברוך הוא בא
בטוונאי עם ברייתו - ואינו חפץ מהאדם
שיעשה מה שאין ביכולתו, ויכול להתקרב
להשם יתברך על ידי שיחתו איך שהוא,
ואיך שמדבר - יהיה נחשב בעיני השם
יתברך למליצה יפה ונאה, כי אצל השם
יתברך - העקר הוא האמת, שיהא פונת לבו
באמת, כי 'אחר פונת הלב הן הן הדברים',
כמו שכתוב (תהלים קמה) 'קרוב ה' לכל קראיו
לכל אשר יקראוהו באמת', ומי שמכוין לבו
באמת - אזי אף על פי שאינו מליץ ולא למד
דרכי המליצה מעולם - אף על פי כן ממילא
נפתח פיו ולבו ויוכל לדבר דבורים נאים
וטענות נכונות להשם יתברך וכו', שהם
נמשכין מבחינת מליצה דקדושה, ועל כל
פנים לא יקלקל בדבריו.

המרגילים בדרכי המליצה - נאמר עליהם
'ומליצין פשעו בי'

אבל אלו הנ"ל המרגילים בניהם ללמד
מקרא על פי דרכי המליצה שלהם -
שבאים על ידי זה לכפירות גדולות ורשעות
מפרסם כנ"ל, על זה נאמר 'ומליצין פשעו
בי' כנ"ל, ועל זה נאמר (ערכין טו) 'ומה יתרון
לבעל הלשון', וכמו שכתוב (עמוס ה) 'הסר
מעלי המון שרף' וכו', וכתוב (יחזקאל לה)

ש'ל הפת הנ"ל שִבְחָרוּ בְהַשְׁמָחָה שֶׁל הוֹלָלוּת וְשִׁבְרוּת, שְׁעַל זֶה נֶאֱמַר (קהלת ב) 'וּלְשִׁמְחָה מֵהַ זֶה עֲשֵׂה', וְכִמּוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בְּפֶרֶק בַּמָּה מְדֻלֵּקִין (דף ל) 'וּלְשִׁמְחָה מֵהַ זֶה עֲשֵׂה' זוֹ שְׁמִינָה שְׁאִינָה שֶׁל מִצְוָה, 'וּשְׁבִיחָתִי אֲנִי אֶת הַשְׁמָחָה' זוֹ שְׁמִינָה שֶׁל מִצְוָה, לְלַמֶּדֶךָ שְׁאִין הַשְׁכִּינָה שׁוֹרָה מִתּוֹךְ עֲצָבוֹת וְכוּ', אֲלָא מִתּוֹךְ שְׁמִינָה שֶׁל מִצְוָה:

כל הבראה היתה בחכמה והיא חיות הכל
ט וכן בענין החכמה, שהיתה פת אחת שִחֲקָרוּ וְאִמְרוּ שְׁעָקָר הַתְּכִלִית הוּא חֲכָמָה - זֶה הַטְּעוֹת מְבֹאֵר מֵאִד מֵהִיכָן נִמְשָׁךְ, כִּי בּוֹדֵאֵי הוּא אִמְתַּת שְׁחֲכָמָה דִקְדֻשָּׁה יִקְרָה מֵאִד, כִּי כָל הַבְּרִיאָה הִיָּתָה עַל יְדֵי הַחֲכָמָה, כִּמּוֹ שִפְתּוֹב (תהלים קד) 'כָּל־סֵדֶר בְּחֲכָמָה עָשִׂיתָ', וְהַחֲכָמָה הִיא חַיּוֹת הַכֹּל, כִּמּוֹ שִפְתּוֹב (קהלת ז) 'הַחֲכָמָה תַחֲיֶיה'.

עיקר החכמה שיבין שהחכמה רחוקה ממנו,
 והעיקר לעבוד אותו ית', ועי"ז יזכה לדעת
 אותו ית'

אבל עֲקָר הַחֲכָמָה הִיא לִירָאָה אֶת ה' וְלַעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּמּוֹ שִפְתּוֹב (תהלים קיא) 'רִאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה'' וְכוּ', כִּי עֲקָר אִמְתִּית הַחֲכָמָה הוּא לְדַעַת שְׁרַחוּק מִמֶּנּוּ הַחֲכָמָה, בְּבַחֲיִנַת (קהלת ז) 'אֲמִרְתִּי אֲחַפְּמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי' וְכוּ', כִּמּוֹבָר בְּדִבְרֵי רַבּוֹנוֹ ז"ל (ליקוטי תנינא סי' פג) 'שְׁעָקָר הַחֲכָמָה שִׁישְׁכִיל שְׁרַחוּק מִמֶּנּוּ הַחֲכָמָה, כִּי בְּאִמְתַּת 'אִין חֲכָמָה וְאִין תְּבוּנָה וְאִין עֲצָה לִנְגַד ה'.

הָאֲרִיץ' וְכוּ', וְעַל זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְׁלֹם (קהלת ח) 'וּשְׁבִיחָתִי אֲנִי אֶת הַשְׁמָחָה אֲשֶׁר אִין טוֹב לָאָדָם וְכוּ' כִּי אִם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁמֵחַ - שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (זוהר פקודי רנה). 'לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁמֵחַ' בְּשִׁבְחָתוֹת וְיָמִים טוֹבִים'.

מי שהוא בכלל האמונה הק' ראוי שישמח תמיד
 כ"א כפי מה דמשער בליביה

כ בְּאִמְתַּת מִי שֶׁהוּא בְּכָלֵל הָאִמּוּנָה הַקְּדוּשָׁה הָאִמְתִּית - יֵשׁ לוֹ לְשִׁמְחָה כָּל יְמֵיו בְּכָל עֵת וּבְכָל רִגַע כְּשִׁיזְכֹּר אֶת עֲצָמוֹ הַטּוֹבָה וְהַחֲסֵד הַנִּפְלָא שְׁעָשֵׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עִמָּנוּ עַל יְדֵי מִשְׁה רַבִּנוֹ עָלָיו הַשְׁלֹם אֲשֶׁר פָּתַח אֶת עֵינֵינוּ וְהִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אֶת הָאִמּוּנָה הַקְּדוּשָׁה לְהִאֲמִין בָּהּ וּבִמְשָׁה עֲבָדוֹ, לְקַיֵּם תּוֹרָתוֹ וּמִצְוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר אָפְלוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים מִצְּוֹת פְּרָמוֹן, וְכָלֵנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֻקִּים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם, חֵי לַעַד וְקַיֵּם לְנֶצַח, אֲדוֹן כָּל לַעֲלָא מִן כָּלָא וְלִית לַעֲלָא מִנָּה, יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ בְּפִי כָל חֵי לְנֶצַח. וְאִי אֶפְשָׁר לְבֹאֵר בְּכָתֵב וּבְעַל פֶּה עֲצָם הַשְׁמָחָה הַזֹּאת 'כִּי לְגַדְלָתוֹ אִין חֲקָר', כִּי הַשְׁמָחָה הַזֹּאת הוּא 'לְכָל חַד כְּפּוּם מֵה דְּמִשְׁעָר בְּלִבָּה' בְּבַחֲיִנַת [מה שאמרו בזוהר על הפסוק] 'נִוְדַע בְּשַׁעְרִים בְּעֻלָּה' [כל חַד כְּפּוּם מֵה דְּמִשְׁעָר בְּלִיבָה] (זוהר יירא קג). וְכוּ' כִּמּוֹבָר מְזָה בְּמָקוֹם אַחֲרִי.

השמחה של הוללות משתלשלת מנפילת
 השמחה דקד'

וּמִהַשְׁמָחָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת כְּשֶׁנִּפְגְּמָתָה חֵס וְשְׁלֹם - מְזָה נִשְׁתַּלְשֵׁל הַטְּעוֹת

עיקר החכמה האמיתית להבין שהעיקר לעבוד אותו ית', ועי"ז יזכה לדעת אותו ית'

חכמים בעיניהם ונגד פניהם נבנים' וכיוצא בזה הרבה.

שלמה המע"ה אמר 'כי בער אנכי'

ושלמה המלך עליו השלום לרב חכמתו אמר (משלי ל) 'כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי, ואפלו על קצת הטעות שטעה ורצה להתחכם מעט כנגד תורת משה - התחרט אחר כך מאד ואמר (שם) 'לאיתיאל ואכל וכו' כי בער אנכי וכו' מי עלה שמים' וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל כא, מכל שכן וקל וחמר שאר אנשים.

עיקר החכמה - יראת ה', ועי"ז יזכה להשיג אותו ית'

הכלל שעקר החכמה שיקרה מאד - היא בחינת יראת ה', בחינת (תהלים קיא) 'ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב לכל עשיהם' 'ללומדיהם' לא נאמר אלא 'לעשיהם' (ברכות יז), ועל ידי זה דיקא זוכה לחכמה האמתית, דהינו לדעת ולהשיג אותו יתברך, בחינת (דברים ד) 'וידעת היום והשבת אל לבבך כי ה' הוא האלקים' וכו', שזה הדעת הקדוש אי אפשר להשיג כי אם על ידי תורה ומצוות ומעשים טובים בתמימות ובפשיטות, שזהו בחינת חכמת תורתנו

ועקר החכמה האמתית הוא מי שזוכה לשכל האמת להבין ולהשכיל האמת שהעקר הוא לעבד אותו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור, ועל ידי זה דיקא יזכה לעקר החכמה האמתית, דהינו לדעת אותו יתברך באמונה שלמה באמת שזה עקר החכמה, כמו שכתוב (ירמיה ט) 'אל יתהלל חכם בחכמתו וכו', כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידע אותי, וכתוב (משלי א) 'יראת ה' ראשית דעת'.

מי שחכמתו מרובה ממעשיו וק"ו הכופרים - אין שטות ושגעון יותר מזה

אבל מי שחכמתו מרבה ממעשיו, מכל שכן הכופרים לגמרי במצוות מעשיות רחמנא לצלן - עליהם נאמר (ירמיה ח) 'הנה בדבר ה' מאסו וחכמת מה להם', כי אין שטות ושגעון יותר מזה פשאדם ילוד אשה קרוץ מחמר רוצה לחקר ולהשיג בשכלו דרכי ה', ורוצה להתחכם על ה' לידע טעמי מצותיו על פי שכלו, או לידע דרכי הנהגותיו יתברך, ועל זה נאמר (משלי כו) 'ראית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו, וכתוב (ישעיה ה) 'הוי

נשים ולא יסורו את לבבי, ארבה זהב ולא אסור, ארבה סוסים ולא אשוב את העם מצרימה. לאיתאיל ואוכל - בשביל שאמר אתי אל ואוכל - לעשות ולא אכשל, לאיתאיל, על איתאיל כמו ואמר פרעה לבני ישראל, על בני ישראל. כי בער אנכי - על שסמכתי על חכמתי בדבר שהקב"ה דאג שמה יבוא לידי עבירה. ולא למדתי חכמה - ולא דעת קדושים ידעתי, שגרעתי או הוספתי על דברי משה.

כא. לשון הפסוקים משלי ל, א-ג: דברי אגור בן יקה המשא נאם הגבר לאיתאיל לאיתאיל ואכל: כי בער אנכי מאיש ולא-בינת אדם לי: ולא-למדתי חכמה ודעת קדשים אדע. ופירש רש"י: נאם הגבר לאיתאיל - 'אמר הגבר' זה שלמה, 'המשא' הזה על עצמו, בשביל 'איתאיל' - על שסמך על חכמתו להרבות זהב וסוסים ונשים שהזהר מלהרבות, וכן אמר 'איתאיל ואוכל' - ארבה

כת האכילה טעותם מנפילת האכילה דקד'
י' וכן הפת שבבחרו להם למלך מי שאוכל
הרבה - גם זה נמשך מחמת שבקדשה
ודאי מצוה שיאכל האדם כפי ההכרח, כדי
שיהיה לו כח לעבד את ה'. וגם יש אכילה
של מצוה ממש, כגון אכילת שבת ויום טוב
ואכילת מצוה וקדשים, ומזה נמשך ונפל להם
הטעות שאמרו שהתכלית היא האכילה,
ושצריכין לאכל הרבה, ונשתגעו בשגעון
של להם שזהו עקר התכלית.

'אלוקי, תן לי בטן לאכול'
ובב' מובא בספרים שהיה מלך אחד שהיה
בטעות של הפת הזאת שאמר
שהתכלית היא האכילה, והיה מתפלל ואמר
אלקי תן לי בטן שאוכל לאכל הרבה, פאשר
שמעתי ספור זה מפי רבנו ז"ל בפעם אחר
קדם שספר מעשה זאת:

המדינה של עשירות שנפלו לתאות ממון - עד
שנפלו לע"ז

יא וביותר נתעו ונבוכו אותה המדינה של
עשירות שנפלו לתאות ממון כל כך, עד

הקדושה שהוא עקר החכמה האמתית, כמו
שכתוב [על התורה] (משלי ח) 'אני חכמה וכו'
אני בינה וכו'.

מנפילת החכמה דקד' - אמרו שהחכמות
חיצוניות הם התכלית, ועוקרים עצמם מעוה"ב
וללא חיות גם בעוה"ז

ואצלם נפל החכמה הזאת דקדשה, עד
שאמרו שהחכמות שלהם שהם
חכמות חיצוניות הם עקר התכלית, אשר
על ידי חכמות כאלו הם עוקרים עצמן
ואת הנמשכין אחריהם מעולם הזה ועולם
הבא, ואין להם שום חיות לא בעולם הזה
ולא בעולם הבא, כמבאר בדברינו במקום
אחר שמי שאין לו אמונה אין לו שום
חיים כלל^כ, וכמו שכתוב (איוב ה) 'לכד
חכמים בערמם' - שהחכמים נלכדים
בחכמתם של עצמם, וכמבאר בדברינו
בכמה מקומות^כ, נמצא שגם אלו שבבחרו
בחכמה לתכלית - צריכין גם כן תקון גדול
להשיבם מחכמות שלהם אל החכמה
האמתית, שהוא תורה ומצות ומעשים
טובים וכנ"ל:

כב. שיחות הר"ן נג: מי שיש לו אמונה - חיי חיים,
והוא מבלה ימי חיייו בטוב תמיד, כי כשהולך
לו כראוי ויש לו טוב - בודאי טוב לו. ואפילו
כשאינו כך (דהינו שאין מתנהג לו כסדר ויש לו יסורין ח"ו)
גם כן טוב, כי הוא בטוח שאף על פי כן השם
יתברך ירחם עליו להבא ויטיב אחריתו. כי מאחר
שהכל מאתו יתברך - בודאי הכל לטובה.
אבל מי שאין לו אמונה ח"ו - חיייו אינם חיים
כלל, כי תיכף כשעובר עליו איזה רעה - שוב אין
לו שום חיות, כי אין לו במה לנחם עצמו כלל,
מאחר שאין לו אמונה כלל, ואין לו שום חיות ושום
טוב, מאחר שהולך בלי השם יתברך ובלי השגחה

רחמנא לצלן, אבל על-ידי אמונה מה טוב ויפה
החיות שלו כנ"ל.
כג. ליקוטי תנינא סי' עח: כי חכמות אין צריכין
כלל, רק אמונה ותמימות ופשיטות בלי שום
חכמה כלל, כי חכמות מזיקים מאד להאדם,
והחכמים נלכדים בחכמתן של עצמם, כי החכמה
מתעה אותו מחכמה לחכמה, ומאותה החכמה
לחכמה אחרת, וכן מחכמה לחכמה יותר ויותר, עד
שנלכד ונתעה בחכמות עצמו, בבחינת (איוב ה) 'לוכד
חכמים בערמם' - בערמם דיקא, הינו בערמימות
וחכמות שלהם בעצמם הוא לוכד אותם. אשרי
ההולך בתמימות.

שְׁכַל הַחֲשִׁיבוֹת וְהַגְדֵּלָה וְהַכְּבוֹד שֶׁלָּהֶם -
הַכַּל הִיָּה כְּפִי רַבּוּי הַמָּמוֹן שֶׁיֵּשׁ לוֹ וְכוּ', וּמִי
שֶׁיֵּשׁ לוֹ מָמוֹן מְעַט הִיָּה נִחָשֵׁב אֲצֵלֶם לְחִיָּה
אוֹ לְעוֹף וְכוּ', וְהִיָּה לָהֶם כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת
וּמִלְּאָכִים, עַד שֶׁבָּאוּ לְיַד עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ
- שֶׁעָשׂוּ לְעַצְמָן אֶת הַבְּעָלִי מָמוֹן הָרַבָּה
לְאַלְהִים אֲחֵרִים וְהִקְרִיבוּ לָהֶם קָרְבָּנוֹת וְכוּ',
כָּכָל הַמְּבֹאֵר שֶׁם בִּמְעָשָׂה הַנ"ל.

אי אפשר לצאת מתאוות ממון, מחמת שהממון
מוכרח - היפך האמת שהפנסה רק מהשי"ת

וּמְבֹאֵר שֶׁם שֶׁמֶכַל הַתְּאֻוֹת יִכּוֹלִין לְהוֹצִיא
- אָבָל לֹא מִתְּאֻוֹת מָמוֹן, כִּי אִם עַל
יְדֵי הַדֶּרֶךְ שֶׁיֵּשׁ לְהַגְבוֹר כִּי וְכוּ', כִּי זֶה הַטָּעוֹת
וְהַמְּבוּכָה שֶׁל הַכֶּת וְהַמְּדִינָה שֶׁבִּחְרוּ בְּתֻאֹת
מָמוֹן - זֶה הַטָּעוֹת גָּדוֹל יוֹתֵר מִכָּל מִינֵי

טָעוֹת שֶׁל כָּל הַכֶּתוֹת הָרְעוֹת הַנ"ל, כִּי
מִחֲמַת שֶׁהַמָּמוֹן הַמְּכָרָח הוּא הַכֶּרֶחַ גָּדוֹל
לְהֶאֱדָם - עַל כֵּן שָׁם מִתְּגַבֵּר הַטָּעוֹת
וְהַמְּבוּכָה בְּיוֹתֵר, עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם שֶׁהַמָּמוֹן
עָקֵר הַתְּכָלִית חֹס וְשָׁלוֹם, וְשֶׁצָּרִיכִין לְבָלוֹת
כָּל יָמֵינוּ עַל זֶה, כְּאֲשֶׁר מְצִינֵנו בְּרַב הָעוֹלָם
רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת הוּא בְּהַפֵּךְ מִמֶּשׁ,
כִּי בְּאֵמֶת עָקֵר הַפְּרִנְסָה הוּא רַק מִהֶשֶׁם
יִתְבָּרֵךְ לְבַד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים עה) 'כִּי לֹא
מִמּוֹצֵא וּמִמַּעֲרֵב וְלֹא מִמְּדַבֵּר הָרִים כִּי אֱלֹקִים
שֹׁפֵט' וְכוּ', וְצָרִיכִין לְמַעַט בְּעֶסֶק וְלַעֲסֹק
בְּתוֹרָה' (אבות ד, י) וְלִבְטָח בַּה' שֶׁיִּצְלִיחוּ בְּמַעַט
הָעֶסֶק שֶׁעוֹסֵק וְיִזְמִין לוֹ פְּרִנְסָתוֹ בְּסִבָּה קְלָה,
וְהִיָּה לוֹ אֱמוּנָה שְׁלֵמָה בַּהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁהַכַּל
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ לְבַד:

מהדברים שהתבארו עד כה:

א. כל מה שאנו מוצאים במעשיות הוא רק רמז בעלמא, וגם כשזוכים
לכוין האמת - הינו שגם ענין זה נרמז במעשה, אבל גוף המעשה בעצם
רחוק ונשגב מאוד מדעתינו.

ודבר הבעל תפלה עם הגבור, מה עושים עם
האנשים הללו, דהינו בני המדינה הנ"ל שנפלו
בתאוות ממון כל כך, עד שבאו לשטותים כאלו,
שבעלי הממון הם אלהות אצלם, ושאר עניני שטות
שיש לבני מדינה זאת.

ענה ואמר הגבור להבעל תפלה, **ששמע מהמלך
שמכל התאוות אפשר להוציא את מי שנפל לתוכם,
אך מי שנפל לתאוה זו של ממון - אי אפשר בשום
אופן להוציאו משם, ובודאי לא תפעל כלל אצלם,
כי אי אפשר להוציאם מזה כלל.**

רק ששמע מהמלך שעל ידי הדרך שיש להחרב
הנ"ל שמשם קיבל גבורתו כנ"ל, על ידי זה יכולים
להוציא מתאוה הזאת של ממון את מי שנפל
ונשקע בתוכה.

כד. ז"ל בקיצור: היות שאצל המלך הנ"ל, שהוא היה
אצלו, כנ"ל, היה לו יד, דהינו שהיה אצל אותו
המלך תמונת יד עם חמש אצבעות ועם כל השרטוטין
שיש על היד, וזאת היד היתה הלאנד קארט (הינו מפת
העולם) של כל העולמות וכו', וכן היה נרשם בה הדרך
מעולם לעולם, כי יש דרך ונתיב שעל ידו יכולין
לעלות מארץ לשמים (כי אי אפשר לעלות לשמים, מחמת
שאין יודעין הדרך, ושם היה נרשם הדרך לעלות לשמים), והיה
נרשם שם כל הדרכים שיש מעולם לעולם וכו'.
וכן הגבור היה גבור מעצמו, והמלך הראה לו
דרך איך יעלה ויקבל גבורה, ועל ידי זה היה גבור
נפלא ונורא מאד, כי יש חרב שהיא תולה באויר
העולם וכו', והמלך הראה להגבור הדרך שיש
להחרב הנ"ל, ומשם קבל גבורתו הגדולה וכו'.

ב. המעשה מבעל תפילה מדבר מענין שבירת כלים, והם עשרה כיתות כנגד העשר ספירות שהיתה שבירה וביטול לפי בחינתם.

ג. הכת שנפלה לסברא שהכבוד הוא התכלית - הוא נמשך מהכבוד דקדושה, שהוא שורש כל הבריא.

ד. הכת שנפלו לרציחה - הוא מנפילת הניצוצות של גבורה דקדושה, בחינת ד' מיתות בית דין, ול"ט מלקות, והם הפכו דברי אלוקים חיים ע"י תאוותיהם הרעות.

ה. הכת של ניאוף - הוא נפילה ממצות פריה ורביה.

ו. הכת שבחרו למלך מי שניזון ממזונות דקים - הוא בחינת מה שיש שקרנים המתדמים לצדיקים שכבר שברו את תאוות אכילה לגמרי, עד שאינם יכולים לאכול רק מעט, וכל מאכלם הוא בבחינת לחם הפנים, עד שאינם אוכלים מאכל גשמי רק ניזונים מחוית האותיות שיש במאכל. ויש שקרנים המתדמים להם ואוכלים מעט בכדי שיקבלו אותם לרב ומנהיג, וכל זה ויתר מזה - מרומז בכת הנ"ל שקבלו למלך מי שאוכל מזונות דקים.

ז. כח המליצה נצרך מאוד בקדושה, שיש לה כח גדול לעורר את האדם, וגם למעלה אפשר לעורר רחמים על האדם על ידי המליצה, והוא נצרך מאוד להתבודדות להרגיל עצמו להרחיב שיחתו ולהרבות בטענות בדברי תחנונים ובפיוסים חדשים להשי"ת שיקרבו לעבודתו ית'.

ח. ומחמת שבקדושה - המליצה יקרה מאוד, מזה נמשך הנפילה של הכת שבחרו להם את המליצה לתכלית ובחרו למלך איש צרפתי משוגע שידוע כמה לשונות.

ט. המחקרים והאפיקורסים הם בבחינת הכת שבחרו את המליצה לתכלית, שמבלים ימיהם על דרכי המליצה, ובחילה מטעים את ישראל שכוונתם ללמד מקרא היטב בכל דקדוק הלשון, אבל באמת כלו כוונתם לרע שהם כופרים בתורה שבעל פה, וכל כוונתם לפרש המקרא כאילו אין בו שום פנימיות ח"ו, מה שבכל אות ונקודה שבתורה - יש בה רזין עלאין עלאין רזין גניזין, רזין ורזין דרזין לעילא לעילא עד אין סוף.

ולכן אין צריך ללמוד מקרא רק עם פירוש רש"י לבד, שמכריח עצמו על פי פשוטו, ומביא גם את דרשות חז"ל. וכשאי אפשר לפרש כפשוטו - הוא מפרשו על פי דברי רבותינו ז"ל.

י. השמחה דקדושה היא נהקודה של כל המצוות, והעיקר הוא לשמח בהשי"ת, מי שהוא בכלל האמונה הקדושה - יש לו לשמוח בכל רגע כשיזכר את החסד הנפלא שעשה השי"ת עמנו על ידי משה רבינו ע"ה שגילה לנו את האמונה הקדושה בה' ובמשה עבדו.

יא. מהשמחה דקדושה הזו - נשתלשלה הטעות של הכת שאמרו שהתכלית היא השמחה של הוללות ושכרות, שעל זה נאמר 'ולשמחה זו מה היא עושה'.

יב. כל הבריאה היתה על ידי החכמה והיא חיות הכל, אבל עיקר החכמה היא ליראה את ה' ולעבדו ית'. ועיקר החכמה האמיתית הוא מי שזוכה להבין שהעיקר הוא לעבדו ית' בתמימות ובפשיטות, ועל ידי זה דייקא זוכה לדעת ולהשיג אותו ית'.

יג. מהחכמה דקדושה נפלה והשתלשלה טעות הכת שאמרו שהחכמות חיצוניות הם עיקר התכלית, שעל ידי חכמות כאלו עוקרים עצמם מהעולם הזה והעולם הבא.

יד. הכת שבחרו למלך מי שאוכל הרבה - טעותם היא ממה שגם בקדושה יש מצוה לאכול כפי ההכרח שיהיה לו כח לעבודתו ית', וגם יש אכילה של מצוה כגון בשבת יו"ט וכו', ומזה נשלטשלה טעותם בשגגון שצריכים לאכול הרבה.

טו. ביותר נתעו ונבוכו הכת שבחרו להם הממון לתכלית, עד שנפלו לעבודה זרה ממש ר"ל.

טז. ומתאוות הממון קשה מאוד לצאת ממנה, מחמת שהממון הוא הכרח גדול, עד שנדמה שצריך לעסוק בו כל ימיו, מה שבאמת הוא להיפך, כי הפרנסה היא רק מהשי"ת לבד, וצריכים למעט בעסק ולעסוק בתורה.

ע"י התפילה מתקנים את כל הי' כיתות - י' בחינות של שבירת כלים

תיקון כל המדות ע"י התפלה

יב וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה, כִּי עֶקֶר הַתְּקוּן שֶׁל כָּל הַמְּדוּת הַנִּפְּוִלִין שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּל הַכֹּתוֹת רְעוּת הַנ"ל - הוּא עַל יְדֵי תְּפִלָּה כַּנ"ל, כְּמֵבְאֵר בַּכְּתָבִים (פַּע"ח תְּפִלָּה פ"ו) שֶׁעֶקֶר תְּקוּן וְכִבּוּר כָּל הַמְּדוּת - הוּא עַל יְדֵי תְּפִלָּה דִּיקָא.

בתפלה ב' נמשך הארה מ' אנשי המלך - עולם התיקון - לתקן כל העולמות והמדות

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּעֶשְׂרֶה - כְּדֵי לְכַבֵּר וּלְתַקֵּן כָּל הַכֹּתוֹת הַנ"ל עַל יְדֵי הַבְּעַל תְּפִלָּה עִם שְׂאֵר אַנְשֵׁי הַמֶּלֶךְ הַנ"ל - שְׂכָלֵם יַחַד הֵם מְסַפֵּר עֲשָׂרָה כַּנ"ל, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִין מִנֵּין עֲשָׂרָה לְהַתְּפַלֵּל - נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם הָאָרֶה מְעֲשָׂרָה בְּחִינּוֹת הַנ"ל שֶׁל אַנְשֵׁי הַמֶּלֶךְ הַנ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת עוֹלָם הַתְּקוּן, שֶׁעַל יְדֵי זֶה מִתְקַנְּנִים כָּל הַכֹּתוֹת רְעוּת הַנ"ל, שֶׁזֶּהוּ עֶקֶר בְּחִינַת תְּקוּן וְעֲלִית הָעוֹלָמוֹת וְהַמְּדוּת.

כ"א מאנשי המלך יש לו כח לתקן מדה מיוחדת

כ כִּי כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַמֶּלֶךְ הַנ"ל יֵשׁ לוֹ כֹּחַ מִיָּחִיד לְתַקֵּן מִדָּה מִיָּחִיד, כְּגוֹן הַמְּלִיץ שֶׁל הַמֶּלֶךְ צָרִיךְ לְתַקֵּן בְּחִינַת הַמְּלִיצָה הַנִּפְּוִלָה, שֶׁהֵם הַכֹּת הַרְעָה שֶׁבְּחֶרֶד מְלִיצָה וְדְבוּר לְתַכְלִית, שֶׁבְּחֶרֶד לָהֶם תַּחֲלָה אֵיזָה מְלִיץ רַע לְמֶלֶךְ, וְאַחֵר כִּף מִצָּאוֹ אֶת הַמְּלִיץ שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנ"ל וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ, וְעַל יְדֵי זֶה הַמְּלִיץ נִתְּקָנוֹ אַחֵר כִּף. וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה בְּשְׂאֵר הַכֹּתוֹת שֶׁכָּל אַחַת זָכָתָה אַחֵר כִּף לְקַבֵּל לְמֶלֶךְ אֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַמֶּלֶךְ הַשֵּׁיף לָהֶם לְפִי מִדָּתָם, שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְּקָנוֹ אַחֵר כִּף.

עיקר התיקון ע"י הבעל תפלה שעל ידו נתקבצו המלך ואנשיו, ותיקן את כל הכתות

אך עֶקֶר הַתְּקוּן הִיָּה עַל יְדֵי הַבְּעַל תְּפִלָּה, שֶׁעַל יְדוֹ נִתְקַבְּצוּ וְנִתְאַסְּפוּ וְחִזְרוּ וְנִתְחַבְּרוּ יַחַד הַמֶּלֶךְ עִם כָּל בֵּיתוֹ וְאַנְשָׁיו כְּמֵבְאֵר שָׁם בְּהַמְּעָשָׂה הַנ"ל. וְגַם אַחֵר כִּף שֶׁלַּחוּ אֶת הַבְּעַל תְּפִלָּה בְּכֹחַם לְכָל הַכֹּתוֹת הַנ"ל - לְתַקֵּן כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם, כִּי עֶקֶר הַתְּקוּן עַל יְדֵי תְּפִלָּה כַּנ"ל.

התיקון בתפלה ב' שכנגד המלך ואנשיו

ועל כֵּן כְּשֶׁמִּתְקַבְּצִין עֲשָׂרָה לְהַתְּפַלֵּל - הֵם בְּחִינַת עֲשָׂרָה אַנְשֵׁים הַנ"ל, שֶׁהֵם הַמֶּלֶךְ וְאַנְשָׁיו כַּנ"ל, וְעַל יְדֵי זֶה מִתְקַנְּנִים בְּחִינַת פָּגַם הַמְּדוּת שֶׁל כָּל הַכֹּתוֹת רְעוּת הַנ"ל, שֶׁעֶקֶר הַתְּקוּן עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה כַּנ"ל.

עיקר התקון ע"י הבעל תפלה בחי' הש"צ

ועל כֵּן הָעֶקֶר הוּא הַבְּעַל תְּפִלָּה שֶׁהוּא הַשְּׁלִיחַ צָבוּר, וְהַחֲזוֹן הָעוֹבֵר לְפָנֵי הַתְּבָה הוּא נִקְרָא 'בְּעַל תְּפִלָּה' - שְׁמוּצִיא אֶת הָרַבִּים יְדֵי חוֹבְתָן, כִּי עֶקֶר הַתְּקוּן עַל יְדֵי הַבְּעַל תְּפִלָּה כַּנ"ל:

כל הכתות הם בחי' המדות הנפולים שבכ"א ובכל זמן

יג כִּי כָּל הַכֹּתוֹת רְעוּת הַנ"ל הֵם בְּחִינַת מְדוּת הַנִּפְּוִלִין כַּנ"ל, וְהֵם בְּכָל אָדָם וּבְכָל זְמַן, כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ 'אֶת כָּל הַמְּעָשָׂה הָרַע הַנִּעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַשׁ' עַל יְדֵי פָּגַם הַמְּדוּת רְעוּת הַנ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת פָּגַם וְטַעֲיוֹת וּמִבּוּכָה שֶׁל כָּל הַכֹּתוֹת הַנ"ל, כִּי יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שְׁלֵהוּטִים

הפתות הנ"ל, כי האדם בטבעו יש לו כל המדות רעות קנאה ותאוה וכבוד ושאר תאוות ומדות הרעות, שכלם נמשכין מבחינת הפתות הרעות הנ"ל, רק שאצל זה האדם מתגבר זאת המדה רעה ביותר, ועל פן נקרא על שם פת זאת, ואצל אדם אחר מתגבר מדה רעה אחרת - על פן נקרא על שם אותה הפת האחרת, וכן כלם.

ביותר אחר הכבוד ורודפים אחר הכבוד מאד, ואובדים עולמם הנצחי וגם העולם הזה בשביל כבוד מעט שרוצים להשיגו, זה רוצה להתפכד על ידי עשירותו - שיהיה לו שם וכבוד בין נגידים וקצינים וחורי ארץ וכו'. וזה רוצה להתפכד ולהתיקר על ידי תורתו ועבודתו, וחותר כל ימיו שיהיה נתקבל לרב ומנהיג בעיר גדולה וכו'.

הרוצה לחשוב מהתכלית הנצחית - שיהיה מהכת הק' של הבע"ת, שעל ידה מתקן הכל

ומי שרוצה לבלי להטעות את עצמו ולחשוב על התכלית האמתית תכלית הנצחית - אי אפשר לזכות לזה כי אם פשיטתה להיות מהפכת הקדושה של הבעל תפלה הקדוש, שרק הם בחרו בתכלית האמתית והנצחית, שהוא תפלה ושירות ותשבחות להשם יתברך וכו', ועל ידי התפלה זוכין לשבר כל המדות רעות שיש בכל אדם שנמשכין מכל הפתות הנ"ל, שכלם מתבטלים ונתתקנים על ידי התפלה דיקא כנ"ל, וזהו בחינת תפלה בעשרה כנ"ל:

יש שמתגבר בהם מדת הרציחה וביותר ע"י המחלוקת

ויש שמתגבר בהם ביותר מדת הרציחה, כגון רוצחים ממש, או שאינם רוצחים ממש רק שיש להם בחינת רציחה שהם בעלי מחלוקת ושנאה וקנאה ורודפים את האדם עד לחייו וכו', שזהו גם פן בחינת רציחה, שזאת הרציחה שכיחא מאד בעולם רחמנא לצלן. וכן בשאר הפתות, כמובן למעין מאליו.

גם באדם אחד יש מכל הכיתות, אלא שאצל כ"א מתגבר ביותר מדה אחרת

ואפילו באדם אחד נמצאים בחינות מכל

מהדברים שהתבארו עד כה:

א. עיקר התיקון של כל המדות הנפולות הוא על ידי התפלה.

ב. בתפלה בעשרה נמשך התיקון של התקבצות אנשי המלך, שתיקנו את כל הכתות והמדות על ידי הבעל תפלה.

ג. כל הכתות רעות הנ"ל - הם בבחינת המדות הנפולות, שישנם בכל אדם ובכל זמן, רק שבכל אחד יש לו מדה מיוחדת שמתגברת בו ביותר.

האדות

בתפלה, על ידי זה מתקנים את המדות, כמו במעשה מבעל תפלה, שהתיקון היה על ידי התקבצות אנשי המלך, שאז שלחו את הבעל תפלה לתקן את כל הכיתות.

[ג] שמחמת שבכל אדם יש בו מדה מיוחדת שהיא מתגברת בו, ולכן כשמתקבצים עשרה אנשים, הרי הם כנגד העשר מידות, כי לכל אחד יש מדה אחרת שהוא כנגדה והוא צריך לתקנה, וכשהם מתקבצים יחד

ליקוטי

ע"י התפילה מתקנים את כל הי' כיתות

הלכות

כט

והתיקון של כל המדות הוא על ידי התפלה, שעל ידה זוכים לשבר את כל המדות רעות שיש בכל אדם.

עיקר התפלה לתקן הכת של תאוות ממון

עיקר התפילה שהיא אמונה - לתקן תאוות
ממון הגרועה ביותר בחי' ע"ז

ממון שהוא בחינת התפלה כנ"ל - הוא על
ידי צדקה, כמו שכתוב בהתורה אשרי
העם-הושגחה (בסימן ג) ע"ן שם:

הקרבות הם בחי' המאכלים שעל ידם יוצאים
מתאוות ממון

זו ועל כן בתחלת התפלה אומרים פ"ש
הקרבות שנתשב פ"א לו הקרבנו
הקרבות, כי עקר שבירת וטול תאוות ממון
הוא על ידי קרבות, כי הקרבות שמקריבין
הם נקראין בחינת מאכלין דמלכא פמבאר
בזהר הקדוש (פנחס רכ"ו), וזה בחינת המאכלים
המבארים בהמעשה הנ"ל שעל ידם עקר
התקון של הכת שנפלו לתאוות ממון, פמבאר
שם שמכל התאוות אפשר להוציא, אבל
מתאוות ממון אי אפשר להוציא כי אם על
ידי אלו המאכלים המבארים שם - שהולין
אותם עד שהגיע להם הריח של אלו
המאכלים ונתאוו להם מאד וכו', ואחר כך
כשנתן להם מאלו המאכלים - אז ראו מאוס
סרחון תאוות ממון, עד שמאסו בחייהם
וברחו וקברו את עצמן בחפירות וקברים
מחמת בושח וכו' ע"ן שם, ואלו המאכלים
הם בחינת קרבות שעקרם בחינת הריח,
בחינת (במדבר כח) 'אשה ריח ניחח לה', והם
נקראים מאכלים דמלכא פנ"ל.

ע"י קרבן התמיד נכנע ע"ז - תאוות ממון

כי מבאר בפונות פ"ש התמיד (פ"ח עולם
העשיה פ"ג) שעל ידי הקרבות נכנע
העבודה זרה, וזהו בחינת 'צו את בני
ישראל' אין צו אלא עבודה זרה' (זוהר רע"מ)

יד ועקר התפלה הוא לתקן את הכת שנפלו
לתאוות ממון ביותר, שעליהם נתיגע
הפעל תפלה ביותר ויותר לתקנם, כמוכן
ומבאר שם במעשה הנ"ל, כי רב המעשה
מדברת שם מענין תאוות ממון, שזה הטעות
והמבוכה של תאוה זאת - גרועה מכל
הטעויות של כל הכתות, כי תאוות ממון הוא
עבודה זרה ממש, כמו שכתוב שם שעשו
עצמן אלהות וכו', כי בזה הטעות של תאוות
ממון טועים העולם ביותר עד שרבים כולם
מבלים ימיהם ושנותיהם בשביל תאוות ממון
ומאומה לא ישאו בעמלם, כי אין אדם מת
וחצי תאוותו בידו' (קד"ר א, ג), ואין מליין לו
לאדם בשעת פטירתו לא כסף ולא זהב ולא
אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומעשים
טובים בלבד' (אבות ו, ט), ועקר התפלה הוא
בשביל לתקן תאוות ממון שהוא עבודה זרה
ממש, כי התפלה הוא בחינת אמונה, כמו
שכתוב (שמות יז) 'ויהי ידיו אמונה', ותרגומו
'והיו ידוהי פרישן בצלו' פמבאר במקום
אחר (ליקו"מ סי' ז. ט. ועוד), ואמונה הוא הפך
העבודה זרה והפכירות, שהוא בחינת תאוות
ממון שהוא עבודה זרה וכפירות כנ"ל,
וכמבאר בהתורה צוית צדק (בסימן כג) שכל
העבודות זרות תחובים בממון ע"ן שם.

הצדקה קודם התפילה - לשבירת תאוות ממון
ובשביל זה צריכים לתן צדקה קדם
התפלה, כי עקר שבירת תאוות

מכל התאוות כנ"ל, נמצא שצו הנאמר בקרבנות מרמז על שבירת תאוות ממון, שזהו בחינת 'אין צו אלא זרוז' - ביותר צריך לזרוז במקום שיש חסרון פיס' כנ"ל, וזהו בעצמו בחינת 'אין צו אלא עבודה זרה', כי שבירת תאוות ממון הוא בטול העבודה זרה, כי כל העבודה זרה הם בתאוות ממון כנ"ל:

קטורת בחי' שמחה - היפך תאוות ממון שהיא עצבות, וזה ע"י הריח הק' שמבטל תאוות ממון מו וזהו בחינת קטרת, כי 'קטרת ישמח לב' (משלי כז) - הפך תאוות ממון שהוא בחינת עצבות ומרה שחורה, בחינת (בראשית ג) 'בעצבון תאכלנה', וכן מבאר בהתורה אשרי העם (סימן יג) ששבירת תאוות ממון הוא בחינת 'קטרת ישמח לב'. ועקר הקטרת הם בחינת הריח הקדוש - זה בחינת הריח של המאכלים הנ"ל, שעקר שבירת תאוות ממון הוא על ידי זה.

הקטורת מעשרת בעשירות דקד' שע"י שבירת תאוות ממון וזה בחינת 'קטרת מעשרת' (יזמא כו), הינו בחינת תקון העשירות דקדשה שהוא בחינת שבירת תאוות ממון, כי זה הנזיל

בהר קיאה: וכו' עין שם כה, הינו שהקרבנות מכניעין ומבטלין העבודה זרה של תאוות ממון שהוא עקר העבודה זרה, כי כל העבודה זרה הם במקום כנ"ל.

בקרבנות נאמר 'צו' לזרוז, שיש שם חסרון כיס - שע"י משברים תאוות ממון, בחי' 'אין צו אלא ע"י'

וזה שאמרו רבותינו ז"ל (תורת כהנים) על פסוק 'צו את אהרן' וכו' הנאמר בפירוש העולה, 'אין צו אלא זרוז מיד וילדורות' - ביותר צריך לזרוז במקום שיש חסרון פיס, הינו כנ"ל, כי הקרבנות הם חסרון פיס, שזהו בחינת שבירת תאוות ממון על ידי שמחטרים ממונם בשביל השם יתברך - שקונים קרבנות מממונם, שזהו עקר שבירת תאוות ממון - פשמוציאין הממון על דבר שבקדשה, כמבאר בהתורה צוית צדק הנ"ל כו, וזה 'צו' וכו' ביותר צריך לזרוז במקום שיש חסרון פיס' שהוא בחינת שבירת תאוות ממון שזוכין על ידי הקרבנות, שהם נדבת לב בחינת צדקה, כי על שבירת תאוות ממון בחינת חסרון פיס בשביל דבר שבקדשה - צריכין לזרוז על זה ביותר מאד מאד, כי להוציא מתאוות ממון קשה ביותר

כה. ז"ל: והנה באמרך צו את בני ישראל, תכוין כי עתה אנו מתקנים עולם העשיה, שהוא שם א"ל אדני, גימטריא צו. וזהו שאמרו בזהר צו, לית צו אלא עבודה זרה, וכן אמרו רבותינו ז"ל בגמרא על 'ויצו ד' אלהים על האדם' וכו' - 'אין צו אלא עבודה זרה' וכו'. והענין, כי הקליפות אשר בעשיה הם רעות וקשות מאוד, ונקרא עבודה זרה, וצריך לשרפם באש. כמו שאמר הכתוב 'היא העולה על מוקדה על המזבח'

כו, כנזכר בזהר שם. כו. ז"ל: וכל המצות שאדם עושה אותם בלא ממון, היינו שאין רוצה להפסיד ממון בשביל המצוה, זה הבחינה נקרא צדק, וזה צוית צדק עדותיך. אבל כשחביב כל כך המצוה, עד שאין מרגיש בהפסד ממון, זאת הבחי' נקרא אמונה. כי עיקר אמונה הוא בממון, כשמשבר תאוות ממון כנ"ל, ששם פנים דקדושה. וזה אמונה מאד, זה ממון כמ"ש (דברים ו) ובכל מאדך (ברכות נ"ד):

לתאנות ממון אין לו שום עשירות לעולם, כי הוא בעל חוב תמיד לתאנותו, וכל מה שיש לו - חסר לו ביותר ויותר, בחינת (אבות ב, ז) 'מרבך נכסים מרבך דאגה' וכו', ואין אדם זוכה לעשירות באמת כי אם כשמשבר תאנות ממון ומאמין בהשם יתברך שיזמין לו פרנסתו בסבה קלה והוא שמח בחלקו, שזהו עקר העשירות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שם פרק ד) 'איהו עשיר השמח בחלקו', כמבאר כל זה בהתורה צוית צדק הנ"ל, והעשירות דקדושה כזאת שהוא בחינת שבירת תאנות ממון - זוכין על ידי קטרת, בחינת 'קטרת ישמח לב', בחינת 'קטרת מעשרת' כנ"ל:

קרבן פסח היה צלי - להכניע תאנות ממון ע"י ריח המאכלים

וזוה בחינת הקרבן פסח שאינו נאכל אלא צלי - שהוא סיום פרשיות ומשניות הקרבנות שאומרים בבקר בשעת התפלה, כי צלי ריחו נודף - כדי להכניע ביותר עבודה זרה של הממון שהכנעתה על ידי הריח של המאכלים הנ"ל, שהם בחינת מאכלין דקרבנין כנ"ל.

הפסח היה צלי אש - להכניע תאנות ממון - מצרים והכבשים שהם הע"ז שלהם, שהכנעתה רק ע"י כח האש

ונם צלי שולט בו האש ביותר, כי עקר הכנעת העבודה זרה שהוא תאנות ממון - הוא על ידי האש המבאר בהמעשה הנ"ל,

וכמבאר בפונות (שם) שהעבודה זרה הם קלפות קשות מאד שאי אפשר לבערם כי אם על ידי האש, ועל פן הקרבן פסח הוא צלי אש דיקא, כי הקרבן פסח הוא עקר שבירת תאנות ממון שהוא העבודה זרה, כי קרבן פסח נצטוו ישראל ביציאתן ממצרים, ועקר יציאת מצרים הוא בחינת שבירת תאנות ממון ולזכות לתקון העשירות דקדושה, בחינת (בראשית טו) 'ואחרי כן יצאו ברכש גדול', כי מצרים מלאה גלולים ועבודה זרה, שזהו בחינת תאנות ממון ששם כל העבודות זרות כנ"ל, וכן מבאר בסוף המעשה הנ"ל שמצרים הוא המדינה שסברו בעלי תאנות ממון שהם כלם אלהות - מרבוי הממון שלהם, עד שאמרו שהם כלם אלהות, ונוסעים עם מלאכים - שהסוסים שלהם הם מלאכים מחמת שמצפין בעשירות גדול, עין שם מה שכתוב שכל המעשה נוראה מרמזת בישעיה קפיטל לא, 'הוי הירדים מצרים לעזרה ועל סוסים ישענו' וכו' עין שם כ"ו, נמצא שמצרים הוא עקר בחינת העבודה זרה של תאנות ממון, וזה עקר בחינת יציאת מצרים, בחינת שבירת תאנות ממון. וכן מבאר בהתורה תקעו א בלקוטי תנניא שפסח הוא תקון תאנות ממון, וזהו בחינת הקרבן פסח שהוא צלי אש וכו"ל, כי הקרבן פסח היה מן הצאן, שזה היה העבודה זרה של מצרים, שבשביל זה נצטוונו להביא הקרבן פסח מן הצאן - כדי להכניע ולשבר העבודה

טעותם סברו שהם כולם אלוקות, וסוסייהם הם מלאכים כמבואר לעיל בתוך המעשה עין שם. וזה שסיים הפסוק 'ומצרים אדם ולא אל וסוסייהם בשר' וכו'. והבן.

כז. ז"ל: 'הוי היורדים מצרים לעזרה ועל סוסים ישענו. ומצרים אדם ולא אל וסוסייהם בשר ולא רוח', הינו בחינת המדינה שסמכו עליה המדינה של עשירות שהם יושעו אותם, כי לפי

בכניסתן למצרים אמרו שהם רועי צאן -
להכניע תאוות ממון

וזה שמבאר בפרשה של כניסתן למצרים
שאמר להם יוסף שיאמרו שהם רועי
צאן כי תועבת מצרים כל רועי צאן (בראשית
מו), כי כל עקר כניסתן למצרים היה להכניע
ולשבר תאוות הממון והעשירות שהיא בחינת
צאן שמעשרות את בעליהן וכנ"ל:

ק"ש דקרבנות - שעל ידם מכניעים הע"ז
וזוכים לאמונה

יח ובשביל זה אומרים קריאת שמע אצל
הקרבנות, כי קריאת שמע היא אמונת
היחוד, שזה עקר בחינת הקרבנות שמכניעין
העבודה זרה והעפירות שהיא בחינת תאוות
ממון ששם כל העבודה זרה כנ"ל, ולזכות
לאמונה הקדושה בהשם יתברך שזהו עקר
בחינת קריאת שמע:

אחר שהכניעו תאוות ממון ע"י הקרבנות -
אומרים פסוד"ז להעלות הניצוצות מהם, בחי'
מו"מ באמונה

יט ואחר הקרבנות אומרים פסוקי דזמרה,
כי אחר שמכניעין ומשברין העבודה
זרה והקלפה הקשה של תאוות ממון - אחר
כך מעלין כל ניצוצות הקדושה של העשירות
על ידי פסוקי דזמרה שהם מבררין הטוב מן
הרע, פמבאר בדברי רבנו ז"ל (סימן נד) שעקר
הברור הוא על ידי בחינת גנון וזמרה וכו',
כי פסוקי דזמרה אחר פרשת הקרבנות הם
בבחינת מה שאמר רבנו ז"ל בהתורה אשרי
העם-השגחה (סימן יג) על מאמר הזהר הקדוש
'רוחא נחית לשפך חמימא דלפא, ולפא
מקבל לה בחדוה דנגונא דליואי' וכו', עין
שם מבאר שם שרוחא הוא בחינת רוח

זרה שלהם כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שמות
רכה פרק יא), כי המצרים שהיו שקועים
בעבודה זרה שהוא תאוות ממון - היו
עובדים לצאן שהוא בחינת העשירות, כמו
שכתוב ו'עשירות צאנך' - 'שמעשרות את
בעליהן' (חולין פד), על כן נמשכו בטעיות
שלהם עד שעשו הצאן שהוא בחינת
עשירות - לעבודה זרה ממש, ועל כן
נצטוו להביא הקרבן פסח מן הצאן - כדי
להכניע העבודה זרה זאת של ממון
ועשירות.

ב' כבשי התמידים - להכניע הע"ז של ממון ע"י
ריח הקרבנות

וזהו בחינת שני כבשים של התמידים בכל
יום שהם מן הצאן - כדי לשבר
ולבטל בכל יום ויום תוקף הקלפה
והעבודה זרה של ממון והעשירות,
שצריכין להקריב שני תמידין מן הצאן
בכל יום ערב ובקר כדי לשבר עבודה זרה
זאת של ממון, שקשה מאד לשברה כי אם
על ידי המאכלים הנ"ל שהם בחינת
קרבנות כנ"ל.

האבות היו רועי צאן - לברר העשירות מהקל',
ועי"ז זכו לעשירות דקד'

ובשביל זה היו יעקב אבינו והאבות רועי
צאן - כדי לברר העשירות מן
הקלפה, כדי להכניע תאוות ממון שהוא
בחינת העבודה זרה של מצרים שהיו צאן
כנ"ל. ועל כן זכה יעקב על ידי זה לעשירות
דקדושה, כי זכה להכניע העבודה זרה זאת
של ממון, שעל ידי זה דיקא זוכין לעשירות
אמתיות דקדושה כנ"ל.

בַּחֲדוּהָ דִּנְגוּנָא דְלִיּוּאִי, כִּי פְסוּקֵי דְזִמְרָה
הֵם בְּחִינַת חֲדוּהָ דִּנְגוּנָא דְלִיּוּאִי שֶׁהֵם הָיוּ
עוֹסְקִים בְּשִׁיר עַל הַדּוּכָן - שֶׁהֵם פְּסוּקֵי
דְזִמְרָה, כִּי כָל נְגִינָה וְזִמְרָה הוּא מְסֻטָּרָא
דְלִיּוּאִי פִּידוּעַ. וְעַל כֵּן מִתְחִילִין הַדּוּדֵי שֶׁהֵם
הַפְּסוּקִים בְּעֶצְמָן שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים הַלְלוּיִים לַפָּנִי
הָאֲרוֹן כְּמוֹבָא. וְעַל כֵּן אוֹמְרִים פְּסוּקֵי
דְזִמְרָה אַחֵר הַקְּרִבָּנוֹת, כִּי אַחֵר שְׂזוּכִין
לְשִׁבְרֵי תַּאֲוֹת מִמּוֹן עַל יְדֵי הַקְּרִבָּנוֹת שֶׁהֵיוּ
בְּחִינַת רוּחָא נְחִית וְכוּ' כִּנּוּל - אַחֵר כֶּךָ
זוֹכִין לְבְּחִינַת חֲדוּהָ דִּנְגוּנָא דְלִיּוּאִי שֶׁהוּא
בְּחִינַת מִשְׁא וּמִתֵּן בְּאַמוּנָה וְכוּ' כִּנּוּל, שֶׁהֵיוּ
בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲדוּהָ
דִּנְגוּנָא דְלִיּוּאִי כִּנּוּל:

נְדִיבָה - צְדָקָה שֶׁמְשַׁבֵּר חֲמִימוֹת הַלֵּב שֶׁל
תַּאֲוֹת מִמּוֹן, וְאִזּוּ זֹכֶה לְהִיטֵל שְׂמִיחַ בְּחֶלְקוֹ,
וְזֶה בְּחִינַת 'וְלִבָּא מְקַבֵּל לֵה בְּחֲדוּהָ דִּנְגוּנָא
דְלִיּוּאִי' - זֶה בְּחִינַת מִשְׁא וּמִתֵּן בְּאַמוּנָה,
בְּחִינַת 'שְׂאוּ זִמְרָה וְתִנּוּ תוֹף', בְּחִינַת 'שְׂמִיחַ
בְּחֶלְקוֹ' וְכוּ' עֵינִי שֶׁסִּי כִּי, וְזֶהוּ בְּחִינַת
קְרִבָּנוֹת וּפְסוּקֵי דְזִמְרָה אַחֵר כֶּךָ, כִּי קְרִבָּנוֹת
הֵם בְּחִינַת רוּחָא הַנִּיּוּל, שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ
נְדִיבָה - צְדָקָה, שֶׁהֵיוּ בְּחִינַת קְרִבָּנוֹת שֶׁהֵם
בְּחִינַת נְדִיבָה לֵב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כה)
'אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ' וְכוּ', וְעַל יְדֵי הַהוּא
רוּחָא בְּחִינַת קְרִבָּנוֹת - מְשַׁכְּכִין חֲמִימוֹת
הַלֵּב שֶׁל תַּאֲוֹת מִמּוֹן, וְאַחֵר כֶּךָ אוֹמְרִים
פְּסוּקֵי דְזִמְרָה, זֶה בְּחִינַת 'וְלִבָּא מְקַבֵּל לֵה

מהדברים שהתבארו עד כה:

- א. עיקר התפלה - לתקן את הכת שנפלו לתאוות ממון, שהוא עבודה זרה ממש, והתפלה שהיא בחינת אמונה היא מתקנת ומבטלת את התאוות ממון שהיא ע"ז וכפירות ר"ל.
- ב. שבירת תאוות ממון היא על ידי צדקה, ולכן נותנים צדקה קודם התפלה שכנגד התאוות ממון.
- ג. הקרבנות הם בחינת המאכלים שעל ידם יוצאים מתאוות ממון, ולכן אמרים קרבנות קודם התפלה.
- ד. הקטורת היא בחינת הריח של המאכלים שעל ידי זה עיקר שבירת תאוות ממון.
- ה. הקרבן פסח הוא עיקר שבירת תאוות ממון, שמצרים היא בחינת תאוות ממון. ולכן אומרים בסיום הקרבנות שקרבן פסח נאכל צלי, שריחו נודף, בבחינת הריח של המאכלים הנ"ל.
- ו. הצאן הוא בחינת התאוות ממון שהיה האלהות של המצרים, ולכן מקריבים פסח מהצאן, ובכל יום מקריבים שני תמידין מהצאן, כדי להכניע את תאוות הממון שנאחזות בצאן.

תַּאֲוֹת מִמּוֹן וְכוּ'. 'נְגוּנָא דְלִיּוּאִי' זֶה בְּחִינַת מִשְׁא
וּמִתֵּן בְּאַמוּנָה, שֶׁשֶׁמַּח בְּחֶלְקוֹ וְאִינוּ אֵץ לְהַעֲשִׂיר. כִּי
הַנְּגִינָה זֶה הַמִּשְׁא וּמִתֵּן, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שִׁם פא) 'שְׂאוּ
זִמְרָה וְתִנּוּ תוֹף'. 'חֲדוּהָ' זֶה שֶׁשֶׁמַּח בְּחֶלְקוֹ.

כח. ז"ל: כִּי אֵיתָא בְּזוּהַר (פְּנַחַס רכד) 'רוּחָא נְחִית
לְשִׁכְךָ חֲמִימָא דְלִיבָא, וְכֵן נְחִית רוּחָא - לְבָא
מְקַבֵּל לֵיה בְּחִדוּהָ דִּנְגוּנָא דְלִיּוּאִי'. 'רוּחָא' זֶה בְּחִי
צְדָקָה, שֶׁהוּא 'רוּחַ נְדִיבָה', עַל יְדוּ מְקַרְרִין חֲמִימוֹת

- ז. לפני הקרבנות אומרים קריאת שמע בחינת אמונה, שזה בחינת הקרבנות שבאים להכניע תאון ממון שהיא ע"ז.
- ח. פסוקי דזמרה הם בחינת החדוה של ניגון הלויים, שהוא בא אחרי שבירת התאוות ממון.

תיקון כל הכתות ע"י בחי' היד

על היד שהיה למלך היה משורטט כל הדרכים והנתיבות שבכל העולמות

ב וְעָקַר פְּסוּקֵי דִזְמָרָה שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִיְּמֵי נִגְיָנָה - נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת כְּנוֹר שֶׁל דָּוִד שֶׁהִיטָה רוּחַ צְפוֹנִית מְנַשְׁבֶּת בּוֹ, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל פְּסוּקֵי דִזְמָרָה שִׁסְד דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת הַיָּד הַנִּזְכָּר הַמְבָאָר בַּהַמְעֵשָׂה הַנִּזְכָּר, עֵינֵי שֶׁם עֵינֵי הַנֶּפֶלָא וְהַנּוֹרָא הַזֶּה מֵהַ שְׁמִבְאָר שֶׁם שֶׁהִי אֶצֶל הַמֶּלֶךְ יָד - שֶׁהִיטָה מִפֶּת כָּל הָעוֹלָמוֹת, הֵינּוּ לְאֵנֶד-קָאָרְט שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, שֶׁהִי כְּתוּב

שֶׁם כָּל הַדְּרָכִים וְכָל הַנְּתִיבוֹת מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמִעֵיר לְעֵיר וּמִמְדִּינָה לְמְדִינָה וְכָל בְּנֵי אָדָם וְכוּ', עִם כָּל הַמְאֻרְעוֹת שִׁיֵּאָרַע לָהֶם וְכוּ', וְכָל הַדְּרָכִים מְעוֹלָם לְעוֹלָם וְכוּ', וְכָל הַדְּרָכִים שִׁישׁ מִן הָאָרֶץ לְעֹלֹת לְשָׁמַיִם, הֵן הַדְּרָךְ שֶׁעָלָה בּוֹ חֲנוּךְ, הֵן הַדְּרָךְ שֶׁעָלָה בּוֹ מֹשֶׁה וְאַלְיָהוּ וְכוּ', הַכֹּל כְּאֲשֶׁר לְכָל הַיָּד כְּתוּב עַל הַיָּד הַנִּזְכָּר, דִּהְיָנוּ בְּשִׁרְטוּטֵי הַיָּד הַיָּד הַזֵּה מְצִיר וּמְבָאָר כָּל זֶה וְכוּ', שִׁים לְבָךְ הַיָּטִב שֶׁם לְדְבָרִים הָאֵלֶּה וְתַעֲמִד מְרַעִיד וּמְשַׁתְּמֵם וְתִתְבּוֹנֵן נִפְלְאוֹת אֵל, הַנִּשְׁמָע כְּזֹאת וְכוּ' כ"ט.

כל הדרכים ממדינה למדינה וממקום למקום, ומחמת זה הייתי יודע לכנס אל העיר הזאת. מה שאי אפשר לשום אדם לכנס לכאן. וכן אם אתם רוצים לשלח אותי לעיר אחרת, אני יודע הדרך גם כן הכל על ידי היד הנ"ל.

וכן היה נרשם בה הדרך מעולם לעולם, כי יש דרך ונתיב שעל ידו יכולין לעלות מארץ לשמים (כי אי אפשר לעלות לשמים - מחמת שאין יודעין הדרך, ושם היה נרשם הדרך לעלות לשמים), והיה נרשם שם כל הדרכים שיש מעולם לעולם, כי אליהו עלה לשמים בדרך פלוני, והיה כתוב שם אותו הדרך, ומשה רבנו עלה לשמים בדרך אחר, והיה כתוב שם אותו הדרך גם כן, וכן חנוך עלה לשמים בדרך אחר, והיה כתוב שם גם אותו הדרך. וכן מעולם לעולם הכל היה נרשם בשרטוטי היד הנ"ל.

גם היה נרשם על היד כל דבר ודבר כפי מה שהיה בעת בריאת העולם, וכפי ההוה שלו, וכפי מה שיהיה אחר כך, כגון סדום היה נרשם שם כפי מה שהיתה בעת ישובה, קודם שנהפכה, גם היה מצויר שם הפיכת סדום, כמו שהעיר נהפכת, וגם היה מצויר שם ציור של סדום, שיש לה אחר ההפיכה, כי היה נרשם על היד מה שהיה ומה שהיה ומה שיהיה.

כט. ז"ל: השיב להם [-הבעל תפלה], היות שאצל המלך הנ"ל שהוא היה אצלו כנ"ל - היה לו יד, דהינו שהיה אצל אותו המלך תמונת יד עם חמש אצבעות ועם כל השרטוטין שיש על היד, וזאת היד היתה הלאנד קארט (היינו מפת העולם) של כל העולמות, וכל מה שהיה מן בריאת שמים וארץ עד הסוף, ומה שיהיה אחר כך - הכל היה מצויר על אותו היד, כי היה מצויר בשרטוטי היד ציור עמידת כל עולם ועולם עם כל פרטיו כמו שמצויר על הלאנד קארט (כידוע לבקיאים בענין ציור מפת העולם, שקורין לאנד קארט). והיה בהשרטוטין כמו אותיות, כמו שבלאנד קארט כתובים אותיות אצל כל דבר ודבר כדי לידע מה הוא הדבר הזה, דהינו לידע שכאן הוא עיר פלוני וכאן נהר פלוני וכיוצא - כמו כן ממש היה נרשם בשרטוטי היד הנ"ל כמו אותיות, שהיו האותיות נרשמים אצל כל דבר ודבר שהיה נרשם על היד, כדי לידע מהות הדבר.

וגם פרטי כל המדינות ועיירות ונהרות וגשרים והרים ושאר דברים פרטיים - הכל היה נרשם על היד בשרטוטין הנ"ל. ואצל כל דבר היו כתובים אותיות שזהו דבר פלוני, וזה דבר פלוני. וגם כל בני אדם שהולכים בתוך המדינה, וכל המאורעות שלהם - הכל היה נרשם שם. והיה כתוב שם גם

עיקר תיקון כל הכתות היה ע"י היד שכ"א
מאנשי המלך - ע"ז קיבל כוחו ותיקנם

ע"י שמפרסמים בפסוד"ז שהשי"ת ברא את
כל הבריא - מאירים כל הדרכים שיש
בכל העולמות

בי בהפסוקי דזמרה אנו מהללים ומשבחים
אותו יתברך על כל ברואי מעלה ומטה,
על כל אשר פעל ועשה ויצר וברא והאציל
את כל הנאצלים והנבראים והנוצרים
והנעשים, כמו שנזכר כמה פעמים פלאות
הבריא פלה בפסוקי דזמרה, כמו שאומרים
'עושה שמים וארץ את הים ואת כל אשר
בם' וכו', ובפרט בזמור 'הללו את ה' מן
השמים', ששם חושב הכל, כמו שכתוב
'הללו את ה' מן השמים הללוהו במרומים
וכו', הללוהו שמי השמים וכו', כי הוא צוה
ונבראו וכו', הללו את ה' מן הארץ' וכו',
ועל ידי שאנו מזמרים להשם יתברך
ומשבחים ומפארים אותו יתברך על כל
הבריא ומגליל ומפרסמין ומודיעין לכל כי
הוא יתברך ברא הכל, כמו שכתוב 'כי הוא
צוה ונבראו' וכו' - על ידי זה מגליל ומאירין
הדרכים והנתיבות של כל העולמות כלם,
שזהו בחינת היד הנ"ל שהוא הלאנד קארט
של כל העולמות, כי כל הדרכים והנתיבות
שיש מקום למקום מעיר לעיר ומכפר לכפר
ומדינה למדינה ביבשה ובים, וכן מעולם
לעולם מן הארץ לשמים ומשמים לשמי
השמים וכו' - הכל הוא בחינת חבור
והתאחדות בפרטי הבריא, שנתאחדין
ונתחברין יחד זה בזה וזה בזה כפי שיוכלו
לעלות למעלה מעלה בדרך העולה בית אל

והנה מבאר שם שעקר תקון של המדינה
הנ"ל שנפלו לתאות ממון עם תקון כל
שאר הכתות הנ"ל - הכל היה על ידי היד
הנ"ל, ששם היה כתוב הדרך שיש להגבור
לקבל גבורתו, שעל ידי הדרך הזה דיקא
יכולין להוציא מתאות ממון, וכן היו כתובים
שם כל הדרכים של כל אנשי המלך הנ"ל -
מהיכן יקבל כל אחד ענינו ומדתו מה שהוא
צריך, כגון המליץ הראה לו המלך הדרך
מהיכן יקבל מליצה דקדושה, וכן החכם וכן
כלם, וכל אלו הדרכים היו כתובים על היד
הנ"ל, ועל ידי זה תקנו אחר כך את כל הכתות
שנתעו כנ"ל, כי כל אחד תקן הכת שלו על
ידי מדתו בקדושה שקבל על ידי דרכו שהשיג
וקבל מן המלך על ידי היד הנ"ל, ששם היו
כתובים הדרכים כנ"ל, נמצא שעקר התקון
של כל הכתות הנ"ל, ובפרט תקון תאות ממון
שהוא העקר - הכל היה על ידי היד הנ"ל.

פסוד"ז שנמשכים מכנור דוד - הם בחי' היד

וזה בחינת פסוקי דזמרה שהם בחינת היד
הנ"ל שכתובים שם כל הדרכים וכל
העולמות וכל אשר בהם וכו', כי פסוקי
דזמרה הם נמשכין מבחינת פנור של דוד
כנ"ל - שעקרון נמשך מבחינת היד, בבחינת
'ונגן בידו וטוב לך', וכמבאר זה בהתורה
'וייהי מקץ' (בסמין נד) שנגון וזמרה הם בחינת
יד, בחינת (שמואל א יט) 'ונגן בידו' וכו'.

זמר שמנגנין ביד, שעל ידי זה שורה הנבואה על
הנביאים, כמו שכתוב (מלכים ב ג) 'קחו לי מנגן' וכו'.

ל. ז"ל: ויד היינו בחינת שמחה, בחינת (דברים יב)
'ושמחתם בכל משלח ידכם'. וזה בחינת כלי

בדרך הקדש מעולם לעולם, כדי שיחזרו ויכללו בשרש האחדות שהוא הבורא היחיד יתברך שמו שזה עקר תכלית הכל.

ע"י הדרכים ממקום למקום - נעשה בחי' אחדות של כל המקומות

פי על ידי הדרכים שיש ממקום למקום, על ידי זה נתחברין ונתאחדין אלו שני המקומות יחד, כי הדרך מחברין יחד וכוללם יחד, פי על ידי הדרך שממקום למקום על ידי זה יכולין להביא השפע שבזה המקום למקום אחר וכן להפך, כגון במקום זה שפע התבואה הרבה ובמקום אחר שפע המלבושים הרבה, ומוליכין סחורות התבואה לשם, ומשם מוליכין לכאן סחורות המלבושים, וכיוצא בזה בכל המקומות, ועל ידי זה נתחברין זה בזה ונתאחדין יחד ויחיים ונשפעים זה מזה, נמצא שכל הדרכים הם בחינת חבור ואחדות המקומות יחד.

עיקר הכוונה של הדרכים היא רק בשביל שיכללו בשורש האחדות שהוא השי"ת

ועקר הפונה בשביל התכלית כדי שיכללו יחד זה בזה, כדי שיוכלו לחזור לשרשן להפיל באחד פנ"ל, ורק זה נקרא בשם דרך, כי מי שהולך באיזה דרך בגשמיות או ברוחניות שלא בשביל פונה זו חס ושלום, אף על פי שנדמה לו שהולך בדרך הישר לאותו המקום ואינו תועה בדרך - אף על פי כן באמת אין תועה בדרך יותר ממנו, בבחינת (משלי יד) 'יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות', כי בודאי ההולך בדרך הישר ומכון למקום גודני חיות ולסטים, אף על פי שזה הדרך פבושה וסלולה - בודאי אין משגע ופתי ותועה

בדרך עקומה יותר ממנו, מכל שכן וכל שכן כשאדם תועה מדרך השכל והולך בדרך חטאים, והולך למרחקים לסחורה ואינו מכון בשביל השם יתברך, אף על פי שנדמה לו שהולך בדרך הישר לברעסלא או ללייפסיק, אף על פי כן באמת בודאי אין דרך עקומה מזה, מאחר שמאבד את עולמו הנצחי על ידי זה, וטוב יותר היה לו להיות תועה ביערים ומדבריות ולבלי לעבור על מצות ה', מליילך בדרך הזה המטרידו משני עולמות חס ושלום. הפלל כי עקר הדרך שנקרא בשם דרך הוא הדרך של צדיקים וישרים, פי 'דרך רשעים תאבד' - שדרךם אבודה, כי אינו נקרא בשם דרך כלל, אף על פי שנדמה להם שהוא דרך הישר לפניהם, מאחר שאחריתה דרכי מות רחמנא לצלן פנ"ל.

בפסוד"ז מגלים שהשי"ת ברא הכל - ובזה מגלים את הדרכים שבבריאה שתכליתם להיכלל בשרשם - תכלית האחדות

ועל כן בפסוקי דזמרה שאנו מגליין ומודיעין שהשם יתברך ברא הכל מראש ועד סוף, ופורטין רב פרט הבריאה - בזה אנו מגליין כל הדרכים של כל הבריאה, פי עקר כל הדרכים בשרשן נמשכין משרש האחדות - ששם הכל אחד בתכלית האחדות, ומשם יפרד כל הבריאה למיניהם למקומותם במושבותם, וכפי הצנור והנתיב שדרך שם מקבל זה המקום חיות משרש האחדות, כמו כן הולכין מזה המקום צנורות ונתיבות ודרכים למקום אחר הסמוך אליו בשרשו, וכן ממקום למקום, ועל ידי אלו הדרכים הם מתחברין יחד, כדי שיוכלו לחזור ולהתאחד ולעלות לשרשם לתכלית האחדות פנ"ל, נמצא שכל הדרכים נמשכין משרש

האחדות. ועל כן כשאנו פורטין את הבריאה בפסוקי דזמרה ומגלין כי הוא צוה ונבראו וכו' - על ידי זה נתגלין כל הדרכים והנתיבות, שכלם נמשכין משרש האחדות שהוא הבורא היחיד יתברך.

ע"י פסוד"ז נתגלה יד ה' ששם כל הדרכים שבעולמות, שזה בחי' חג"ת שהם הידים

ועל כן על ידי פסוקי דזמרה נתגלה ומאיר בחינת יד ה', שהוא בחינת היד הנ"ל ששם כתובים כל העולמות עם כל הדרכים שלהם וכו"ל. וכן מבאר על פי פיונות שפסוקי דזמרה הם בחינת חסד גבורה תפארת שהם בחינת ידים, הינו בחינת היד הנ"ל כנ"ל.

ע"י היד בחי' פסוד"ז מתקנים את כל הי' כתות, שכנגדם הי' הללויות

ועל ידי היד הזאת שהוא בחינת פסוקי דזמרה - על ידי זה נתגלין כל הרכי הקדשה, ועל ידי זה נתתקנין כל הכתות הנ"ל על ידי המלך ואנשיו שהם עשרה, שזהו בחינת עשרה הללויה שאומרים, בחינת עשרה הלולים שבמזמור הללו אל בקדשו.

ע"י הפסוד"ז שהם מהרוח צפונית שבכנור של

דוד - מתקנים תאוות ממון שבא מצפון

ועקר להכניע תאוות ממון כנ"ל, כי עקר ברור ותקון העשירות הוא על ידי בחינת פסוקי דזמרה שהם בחינת כנור של דוד כנ"ל, שהיתה רוח צפונית מנשבת בו, ורוח צפונית הנה המנשב בכנור של דוד ומנגן שזה בחינת פסוקי דזמרה - על ידי זה נתברר ונתתקן העשירות שנמשך מצפון, כי מצפון זהב יאתה, ועל כן עקר תקון

העשירות הוא על ידי פסוקי דזמרה, שהוא חדרה דנגונא דליואי כנ"ל.

תיקון העשירות ע"י היד

וזהו והעשר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל, ובדרך כח וגבורה ובדרך וכו', כי עקר תקון העשירות דקדשה הוא על ידי בחינת יד, הינו בחינת היד הנ"ל:

שירת הים ע"י שנתתקן העשירות דקד' ונתגלה יד ה' בחי' הנגון

כא וזה בחינת שירת הים שאומרים אחר כך, כי אז בשעת קריעת ים סוף זכו לעשירות גדול דקדשה שהוציאו מן הסטרא אחרא ממצרים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מכילתא בשלח) שגדולה היתה בזה הים מבית מצרים וכו', כי אז נתברר ונתתקן העשירות בקדשה, כי אז נתגלה יד ה', כמו שכתוב (שמות יד) 'וירא ישראל את היד הגדולה וכו', ועל כן זכו אז לשירה שהוא נגון וזמרה בחינת פסוקי דזמרה הנמשך מבחינת היד כנ"ל, בחינת (שמאל א טו) 'ונגן בידו וטוב לך' כנ"ל:

בביהמ"ק מאיר בחי' היד באבן שתיה

כב ועל כן כל הקרבנות היו בבית המקדש, כי בבית המקדש שם מאיר בחינת היד הנ"ל, בבחינת (שמות טו) 'מקדש ה' כוננו ידך', ועל כן כל הדרכים והשבילים והנתיבות - כלם יוצאים משם ושם נכללים יחד, כי האבן שתיה היא הנקדה שממנה השתת העולם - שמשם מתחילין להתפשט ולהתפרד כל הדרכים שבעולם, אשר שלמה המלך עליו השלום היה מפיר בהם והיה נוטע בהם עץ

הדפק ביד, ושם בדפק יכול לידע היודע ומבין את כל דרכי האדם ומאורעותיו ועניניו מעשה איש ופקדו וצלילות מצעדי גבר, וזה הדפק נמשך לתוף היד, ושם מתעלם ומתגלה כל זה בשרטוטי היד, שמוזרין על כל דרכי האדם שכלול מכל העולמות מראש ועד סוף, ועין בהתורה וביום הבכורים-הסתרה (בסימן נו) מבאר ענין רוח בהדפק שבלב שנמשך לתוף הידים ביותר עין שם לב.

הרוח הדופק נמשך מהרוח שבכנפי ראה שהוא חיות הלב שעל ידו הכנעת תאוות ממון ועקר כח וחיות של זה רוח הדפק שבלב שמתפשט בהידים ביותר - נמשך מבחינת רוחא דנשיב בכנפי ראה, שמשם עקר חיות הלב והאדם, כי אלמלא כנפי ראה דנשבי על לבא הוי לבא אוקיד כל גופא, ורוח שבכנפי ראה הוא בחינת רוחא הנ"ל (אות יט), בחינת רוחא נחית לשכף חמימא דלבא וכו' שהוא בחינת שכיבת תאות קמון.

חושן המשפט שעל הלב בחי' היד שנמשך מהרוח שבלב וזה בחינת חשן המשפט על לב הפהן שהוא בחינת הארת היד העליונה - ששם

כל פרי, כי היה יודע הדרך ההולך לכוש ונוטע בו פלפלין וכו', כמו שפרש רש"י שם, וגם בבית המקדש הוא שער השמים - שדרך שם עולין מארץ לשמים וכן מעולם לעולם עד אין סוף ברוך הוא.

האורים ותומים בחי' הלאנד קארט ששם אפשר לידע את כל העצות

ועל כן שם בבית המקדש היו יכולים לידע כל העצות והדרכים שהיו מספקים ונבוכים בהם, כי שם היה האורים ותמים שהוא חשן המשפט שנשא אהרן על לבו - ששם נודע ונתברר כל העצות והדרכים, כי חשן המשפט שנשא הפהן על לבו ועל כתפיו בין שני ידיו - זה בחינת הארת היד הנ"ל שהוא הלאנד קארט של כל העולמות, ועל כן שם בחשן המשפט היה אותיות בולטות ומצטרפות (ירמא עג:), שעל ידי זה נודע לכל כל הדרכים איך להתנהג.

הארת היד נמשך מהרוח שבלב שנמשך אל הדופק ומשם אל היד

כי עקר הארת היד ששם מאירין ומתגלין בשרטוטי היד כל הדרכים והנתיבות וכו' של כל העולמות - עקר בחינה זאת נמשך מרוחא דלבא לא שהוא רוח הדפק שבלב שנמשך ביותר בידי, ועל כן עקר

לא. הנ"ל באות יט, שעל ידו הכנעת תאוות ממון. לב. ז"ל: כי יש בלב רוח הדופק שהיא מתחלת התולדה, והוא נושא עליו כל הליחות וכל הדמים וכל המיצות (שקורין זאפטין). והרוח הדופק הזה הולך ונוקש בכל האיברים, ועל ידי הליכתו ונישובו בהם - הוא מונע ומנשב ומנפץ אותם מן העיפוש, שלא יתעפשו ולא יתקלקלו, כמו הרוח

המנשב בים שהוא מנפץ ומנשב ומהפך ומגיס המים שלא יתעפשו ולא יתקלקלו. ועיקר נישוב הרוח הדופק - בהידים, כי מחמת שהידים עסקניות - צריך לנשב ולנפץ אותם ביותר. ועל כן הדאקטר כשמוניח ידו על הדפק - יודע כל ענין החולה, מחמת ששם בידים עיקר הילוך הרוח הדופק של הלב שהוא נושא הכל עליו כנ"ל.

שְׁזָה מְרַמֵּז בְּפָסוּק 'וְהָ יָטָה יָדוֹ וְכָשַׁל עוֹזֵר וְנָפַל עֹזֵר' וְכוּ' עֵינַי שָׁם לֵד, כִּי עָקֵר תֵּאוֹת מְמוֹן הוּא בְּבַחֲיִנַת פָּגֶם הַיָּדִים, בְּבַחֲיִנַת 'בְּחִי וְעֵצֶם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחִיל הַזֶּה', שְׁזָה עָקֵר תֵּאוֹת מְמוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה וְכַפִּירוֹת שְׂכוּפָר בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁהִכָּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְבַד, וְעַל כֵּן עָקֵר הַכְּנָעָתוֹ וְתִקּוּנוֹ שֶׁל תֵּאוֹת מְמוֹן הוּא עַל יָדֵי אֲמוּנָה בְּהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ וְהַשְׁגָּחָתוֹ, שְׁזָהוּ בְּחִינַת יָד, בְּחִינַת 'וְיָהִי יָדִיו אֲמוּנָה'.

הקרבנות בחי' ביטול תאוות ממון היו בביהמ"ק ששם בחי' היד

וְעַל כֵּן כָּל הַקְּרָבָנוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּטוּל תֵּאוֹת מְמוֹן לֵה - כָּלָם הָיוּ בְּבִית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּחִינַת יָד כַּנ"ל - שְׁעַל יָדֵי זֶה עָקֵר הַכְּנָעָתָם כַּנ"ל.

בעבודת הקרבנות היו הלויים מנצחים בשיר ע"י הכנעת תאוות ממון

וְעַל כֵּן בְּשַׁעַת הָעֲבוּדָה שֶׁל הַקְּרָבָנוֹת הָיוּ הַלְוִיִּים מְנַצְּחִים בְּשִׁיר וְכוּ', זֶה בְּחִינַת הַנ"ל בְּחִינַת 'רוּחָא נְחִית לְשַׁכָּף חֲמִימָא דְלִבָּא' וְכוּ' שֶׁהֵם בְּחִינַת הַקְּרָבָנוֹת בְּחִינַת שְׂבִירַת תֵּאוֹת מְמוֹן כַּנ"ל, וְאִז 'כֵּד נְחִית הַהוּא רוּחָא לִבָּא מְקַבֵּל לֵה בְּחִדּוּה דְנִגּוּנָא דְלִיּוּאִי' - שֶׁהוּא שִׁיר שֶׁל הַלְוִיִּים בְּשַׁעַת

כְּתוּבִים כָּל הַדְּרָכִים וְכָל הַמְּאֻרְעוֹת וְכוּ'. וְעַל כֵּן שָׁם הָיָה מִתְבָּאָר וּמִצְטָרֵף וּבּוֹלֵט כָּל הַדְּרָכִים וְהַעֲצוֹת שֶׁהָיָה הָאָדָם מְסַפֵּק בָּהֶם, כִּי הִכָּל נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַיָּד הַנ"ל שָׁם הָיָה כְּתוּב הִכָּל כַּנ"ל, כִּי הַיָּד הוּא בְּחִינַת רוּחַ הַדֹּפֵק שֶׁבִּלְב כַּנ"ל.

חושן המשפט בחי' תיקון תאוות ממון במשפט

וְעַל כֵּן נִקְרָא 'חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט', כִּי מִשְׁפָּט הוּא בְּחִינַת תִּקּוּן תֵּאוֹת מְמוֹן, כִּי דִינֵי מְמוֹנוֹת נִקְרָא מִשְׁפָּט, וְכָל דִּינֵי מְמוֹנוֹת הֵם בְּחִינַת תִּקּוּן תֵּאוֹת מְמוֹן, כִּי הֵם מְבַרְרִין הָאֱמֶת וּמִצְוִלִין עֲשׂוּק מִיַּד עוֹשֶׁקוֹ וּמְכַנְיְעִין הַגּוֹזְלִים וְהַשְׂקֵנִים הַמְּכַחֲשִׁים מְמוֹן חֲבֵרֵיהֶם, שְׁזָהוּ עָקֵר בְּחִינַת הַכְּנָעַת תֵּאוֹת מְמוֹן, וְעַל שָׁם זֶה נִקְרָאִים הָאוּרִים וְתַמִּים 'חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט', כִּי הֵם בְּחִינַת הָאֶרֶץ הַיָּד הַנ"ל שֶׁעָקֵר הַכְּנָעַת תֵּאוֹת מְמוֹן עַל יָדָהּ, שְׁזָהוּ בְּחִינַת מִשְׁפָּט שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּקּוּן תֵּאוֹת מְמוֹן כַּנ"ל:

ביטול תאוות ממון ע"י היד ששם עיקר הפגם

כֵּן כִּי עָקֵר בְּטוּל תֵּאוֹת מְמוֹן הוּא עַל יָדֵי הַיָּד הַנ"ל שֶׁשָׁם הָיָה כְּתוּב הַדֹּפֵק שֶׁל הַגִּבּוֹר וְכוּ' שְׁעַל יָדֵי זֶה מְבַטְלִין תֵּאוֹת מְמוֹן, וְשָׁם הָיָה כְּתוּב שָׁאֵם יִלְכוּ לְהַמְדִּינָה שְׁפָלָם אֱלֹהוֹת לְדַעְתָּם וְכוּ' - יִפְּלוּ שְׁנִיָּהֶם לִי וְכוּ',

לג. ז"ל: היות שאצל המלך הנ"ל שהוא היה אצלו כנ"ל - היה לו יד, דהינו שהיה אצל אותו המלך תמונת יד עם חמש אצבעות ועם כל השרטוטין שיש על היד, וזאת היד היתה הלאנד קארט (הינו מפת העולם) של כל העולמות וכו', ושם באותו היד ראיתי שאותו המדינה הנ"ל שאתם אומרים עליהם שהם כולם אלקות עם כל האנשים

הבאים אליהם לקבל עזר מהם - כולם יהיו נכלין ואובדין.
לד. ז"ל: 'וה' יטה ידו וכשל עוזר ונפל עוזר ויחדו כולם יכליון', הינו בחינת היד הנ"ל, כי על היד ראו ששניהם יהיו נכלין, העוזר והעוזר כנ"ל.
לה. כמבואר לעיל אות טו.

ידי התפלה, שזהו בחינת הפעל תפלה שעקר התקון היה על ידו, והוא זכה למצא את החכם שהיה אצלו היד הנ"ל וכו', ועד שבאו אל המלך וכו' ונתתקן הכל, כמבאר שם בהמצעה הנ"ל.

'וברך ה' בממון דקד', 'וישמר' - מהמזיקין שבתאות ממון

וזהו 'ברכך ה' - בממון (במדב"ר יא, ה), כי עקר ברכת כהנים ונשיאת פנים הוא לתקן תאות ממון שהוא קשה מכלם כנ"ל, ועל כן עקר הברכה מתחלת 'ברכך ה' - בממון, 'ולשמרך' - מן המזיקין (שם), והינו שיזכה לממון ועשירות דקדושה שהוא בחינת ברכה - שיהיה נשמר הממון והעשירות ממזיקי עלמא שהם הקלפות המכניסין תאות ממון בלב האדם, רק שיזכה לעשירות דקדושה שהוא בחינת ברכה, בחינת 'ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה' - שלא יהיה בממונו שום אחיזת העצבות והדאגה והמרה שחורה של תאות ממון בחינת 'בעצבון תאכלנה', ורק יזכה לשמח בחלקו תמיד ולבטח בהשם יתברך שהכל מאתו לבד, שזה בחינת שבירת תאות ממון שזו עקר העשירות דקדושה כנ"ל:

אחר התגלות היד בנש"כ - צריך להעלות נפשו לשורשו בנפ"א, ולהוריד שפע ב"ובא לציון'

כה וזה בחינת נפילת אפים אחר התפלה, ואחר כך אומרים אשרי ויבא לציון וכו', שאז הוא ירידת השפע פיזי, כי אחר שנתגלה בחינת היד הנ"ל על ידי נשיאת פנים של הכהנים - על ידי זה נתגלגל כל הדרכים של כל העולמות כלם, ואזי הוא

הקרבן, שזה בחינת פסוקי דזמרה אחר פרישת הקרבנות, הינו כנ"ל:

ע"י ברכת כהנים נתגלה הארת היד ונמשך התיקון בבחי' ברכה

כד וזה בחינת נשיאת פנים בשעת התפלה שהוא ברכת כהנים, כי בשעת התפלה נתגלה הארת היד הנ"ל, שעקר תקון כל התאות והמדות - ובפרט תאות ממון הוא על ידי זה, ועל כן צונו השם יתברך שהכהנים ישאו ידיהם ויברכו ברכת כהנים בשעת התפלה, כי על ידי נשיאת פניהם הם ממשיכין בחינת התגלות הארת היד הנ"ל, שעל ידי זה עקר התקון כנ"ל, שזהו בחינת ברכת כהנים, כי הברכה היא בחינת התקון - הפך הקללה שנמשכת מחרבן העולמות מבחינת שבירת הפלים והמדות שהם בחינת פגם כל הכחות הנ"ל, והברכה היא ההפך מזה, בחינת תקון כל המדות בחינת עולם התקון שמשם כל הברכות.

כל הברכות ע"י הידים שעל ידם התיקון ועל כן עקר הברכות מקבילים מידים, כמו שכתוב (ויקרא ט) 'וישא אהרן את ידיו ויברכם', כמו שאמר רבנו ז"ל במקום אחר (סימן כד), כי עקר הברכה שהוא בחינת התקון הוא על ידי בחינת היד הנ"ל.

ברכת כהנים בשעת התפלה שעל ידה תיקון הכל וזהו בחינת ברכת כהנים בנשיאת פנים דיקא בשעת התפלה, כי הברכה שהוא בחינת התקון הוא על ידי התגלות הארת היד, שזהו בחינת נשיאת פנים, וזה זוכין בשעת התפלה דיקא, כי עקר התקון על

בחינת נפילת אפים שאז היא בחינת עליית נשמה, בחינת 'אליך ה' נפשי אשא' כידוע (פ"ח נפ"א), כי כל אדם יש לו אחיזה ושרש באיזה מדה של עשרה בחינות הנ"ל שהם המלך ואנשיו, וכל אחד כפי מדתו כן צריך להעלות נפשו בכל עת לחדש כחו ומדתו, אבל אין אדם יודע הדרגה של עליית נפשו כי אם על ידי התגלות בחינת היד הנ"ל ששם פתוחים כל הדרגים וכו', וכו' פנ"ל, ועל כן אחר נשיאת פנים שאז היא בחינת התגלות היד הנ"ל פנ"ל - אז הזמן להעלות נפשו

לחדש כחו, שזהו בחינת נפילת אפים אחר שים שלום אחר נשיאת פנים, שהוא בחינת עליית הנפש בחינת 'אליך ה' נפשי אשא' כידוע, כי אז עולה נפש כל אחד לחדש כחו ומדתו דקדושה - על ידי שנמשך על נפשו הארת היד, שעל ידי זה נתגלה להנפש הדרגה איך לעלות לחדש נפשו וכחו ומדתו פנ"ל, ואחר כך חוזרים כל הנפשות וכל אחד מוריד שפע וחיות כפי התחדשות נפשו וכחו, וזהו בחינת ירידת השפע שנמשך אחר כך באשרי ובא לציון וכו' (פ"ח קריה"ת פ"ה), הינו פנ"ל:

מהדברים שהתבארו עד כה:

א. עיקר תיקון כל הכתות ובפרט הכתה של תאוות ממון - הוא על ידי היד שהיה מצוייר בה את כל הדרכים שבכל הבריאה, וכל הדרכים שכל אנשי המלך ממשיכים את כוחם, שעל ידי זה הם תיקנו אחר כך כל את כל הכתות.

ב. פסוקי דזמרה הם בחינת היד, שבהם מזמרים להשי"ת ומפארים אותו על כל הבריאה, ומגלים ומפרסמים שהוא ית' ברא הכל, ועל ידי זה מתגלים כל הדרכים, שכולם הם בשביל לבוא להשי"ת שהוא שורש האחדות, שכל הדרכים נמשכים ממנו, ועל ידי שמגלים שהשי"ת ברא הכל, על ידי זה נתגלים כל הדרכים של כל הבריאה, שכולם נמשכים ממנו ית', שעל ידם נתקנין כל הכתות.

ג. אחרי הכנת תאוות ממון בפסוקי דזמרה, אזי אומרים שירת הים שאז הוציאו הממון מהסטרא אחרא, וזכו לעשירות דקדושה.

ד. בבית המקדש האיר בחינת היד, שכל הדרכים יוצאים משם ושם נכללים יחד. ועל כן היה שם אורים ותומים שנתגלה כל העצות והדרכים.

ה. שורש היד הוא מהרוח שבלב, שעל ידו נכנע התאוות ממון.

ו. תאוות ממון הוא פגם הידים בחינת 'כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה', ועל ידי אמונה שהיא בחינת יד - מכניעים את תאוות הממון שפוגם בידים.

ז. כל הקרבנות שבאים להכניע את תאוות הממון - היו בבית המקדש ששם מאיר בחינת היד שעל ידה מכניעים את תאוות ממון.

ח. הכהנים נושאים כפיהם - בחינת הארת הידים - בתפלה שבה נתגלה הארת היד, ועל יד זה נמשכת הברכה שהיא בחינת תיקון כל המדות.

ט. אחרי שהתגלה הארת היד על יד נשיאת כפים של הכהנים, על ידי זה נתגלים כל הדרכים של כל העולמות, ואז עושים נפילת אפים - להעלות כל אחד נפשו לשורשה לחדש כוחו, על ידי שנתגלה לכל אחד הדרך שבה הוא יכול להעלות ולחדש כוחו.

